

Interpretační kurzy už vždy v Litomyšli

osobnosti, které přitahují, jak vidno, i profesionální hudebníky. Navíc každý večer koncertovali nejen pro 120 účastníků kurzů, ale jejich vystoupení byla hojně navštěvovaná i litomyšlskou hudební veřejností. Opravdu ojedinělou příležitostí „se společensky znemožnit“ pak měli lektorů na závěrečném HuHu koncertu, který se konal 15. července v kongresovém sále zámku a přinesl nadšeným posluchačům Humor v hudbě.

„V uplynulých desetiletích bechyňské interpretační

V polovině července skončily Interpretační kurzy a setkání přátel komorní hudby, které se v Litomyšli konaly poprvé. Jejich historie je však mnohem delší. První setkání se uskutečnilo už před třiatřiceti lety v Bechyni. Nebýt dočasně uzavření tamního domova mládeže kvůli rekonstrukci, kde byli vždycky účastníci kurzů ubytováni a doporučení Leoše Čepického, nikdy by zřejmě do Smetanova města nezavítali lektorů smyčcových nástrojů, klavíru, flétny, komorní hry a orchestru. Za nimi přijíždějí absolventi konzervatoří, kteří v současné době vyučují - většinou na základních uměleckých školách - a mají tak jednu z mála příležitostí se celoživotně vzdělávat. Později se k nim přidali i posluchači konzervatoří a akademie múzických umění. I když nejsou příliš mediálně známí, jsou to

kurzy pomohly vychovat mnoho hudebních pedagogů a cenné zkušenosti špičkových lektorů tak mohli dál předávat svým žákům.“ vzpomíná na historii organizátorka Eva Štrausová a dodává: „Také profesionální hudebníci se dostávají dál, protože diskutují s učiteli a řeší své interpretační problémy.“ Tato ojedinělá akce se v současné době potýká s existenčními problémy, neboť organizace, která ji vždy zajišťovala - Česká hudební společnost - končí. „Pokud se tyto interpretační kurzy budou v příštích letech konat, díky přijetí místostarosty Radomila Kašpara, vstřícnosti města i podmínkám, ve kterých jsme zde mohli pobýt, budou se už provázet konat v rodišti Bedřicha Smetany,“ dojatě se s Litomyšlí rozloučila Eva Štrausová.

-eh- foto Radomil Kašpar

Zámecký pivovar se již brzy otevře Evropě

Zámecký pivovar patří spolu s prvním nádvořím, jízdárnou, konírnou, stájí a tzv. úřednickým domem do majetku Města Litomyšle. Od začátku devadesátých let se vedení radnice pokoušelo najít pro objekt bývalého zámeckého pivovaru vhodné využití. V letech 1998 a 1999 byly kompletně opraveny veškeré fasády pivovaru. V roce 1999 se v Litomyšli konal Evropský Ten Singový festival, kterého se zúčastnily asi dva tisíce mladých lidí z celé Evropy. Ten Sing („teenagers singing“ neboli „zpívání -náctiletých“) je jedním z programů YMCA zabývající se prací s mládeží - jde o kombinaci sborového zpěvu, hudby, divadla, tance a jiných výrazových prostředků. Tématem festivalu, který organizovala Evropská aliance YMCA a Město Litomyšl, byly „Kořeny pro rok 2000“. V té době asi nikdo netušil, že YMCA zakoření v našem městě tak silně, a to nejen v roce 2000.

Hned druhý rok po festivalu došlo mezi hnutí YMCA reprezentovaným rodačkou z Budislavi Janou Vohralíkovou a Městem Litomyšl v čele se starostou Miroslavem Brýdlem k dohodě o společném využití části zámeckého pivovaru pro účely Evropského školického centra. V dohodě se píše, že „YMCA bude v určených prostorách prioritně vykonávat vzdělávací, výcho-

vnou a duchovní činnost, která vyplývá z jejího poslání křesťanského sdružení mladých lidí a největší mládežnické organizace na světě“. Hlavním mottem dohody je prolnutí všech prostorů a možnost jejich variabilního využívání všemi stranami. Kromě školického centra zůstává v zámeckém pivovaru centrum Smetanovy Litomyšle, jsou zde společenské sály využívané městem, rodný byt B. Smetany, dva služební byty, apartmán a depozitáře.

Pokračování na straně 5

Katolická mládež se bude připravovat v Litomyšli

Naše město opět rozkvetě úsměvy a dobrou náladou stovek mladých lidí ve věku od 16 let do 25 let, aktivních katolíků, kteří se ve dnech 13. - 19. srpna zúčastní Celostátního setkání animátorů, zaměřeného na přípravu katolické mládeže pro práci mezi vrstevníky.

„Pracovní týden bude mít pět stovek mladých lidí rozdělený do dvou formačních bloků, prokládaných diskusemi s odborníky a doprovodným programem. Stěžejní témata zaměří jejich pozornost ke Katechismu katolické církve a na modlitbu. V diskusích se budou zabývat společenskými, politickými, psychologickými, etickými, mediálními a náboženskými otázkami, které jsou úzce spjaty se životem dnešní mládeže,“ vysvětluje tiskový mluvčí setkání Ondřej Luštinec. Tzv. animátoři jsou mladí lidé, kteří vedou skupiny mládeže, podléhají se na vyplnění jejich volného času a pomáhají při nejrůznějších aktivitách - od charitativních činností až po dětské tábory.

Pokračování na straně 3

A. HURT

elektrospotřebiče - prodej a servis
Tyršova 276, Litomyšl, tel./fax: 461 615 050
www.nakupujeme.cz/elektro-hurt

SKLOKERAMICKÝ SPORÁK ARISTON
8 590,- Kč
multifunkční trouba, otočný gril, minutka
v/š/h: 85/50/60 cm

AUTOMATICKÁ PRAČKA CALEX
5 990,- Kč
dovoz a zapojení zdarma

Z rady města

■ RaM byla informována o předpokladu využití mateřských škol v Litomyšli od 1. září 2006 a o způsobu výpočtu školního v I., II., a III. MŠ Litomyšl od 1. 9. 2006 a doporučuje ve všech mateřských školách v Litomyšli vybírat školné ve stejné výši, tzn. od 1. 9. 2006 v částce 300 Kč.

■ RaM pověřuje tajemníka MěÚ, aby prověřil možnost omezení hlučnosti hudebních produkcí na území města.

■ RaM souhlasí s objednááním vyhledávací studie podzemního parkovacího domu.

■ RaM schvaluje zadávací podmínky pro studii přestavby stávajícího autokempu v lokalitě Černá hora.

■ RaM byla seznámena s návrhem doprovodného programu při otevření Evropského školicího centra YMCA dne 9. září 2006.

Ze zastupitelstva

■ ZaM souhlasí s poskytnutím dotace pro Nemocnici Litomyšl ve výši 380000,- Kč na opravu a údržbu areálu Nemocnice Litomyšl.

■ ZaM schvaluje realizaci projektu „Cyklobusem blíž k atraktivitám Litomyšlska, Poličska a Svitavska“, který bude probíhat od července do září tohoto roku (2 spoje každou sobotu a neděli). O celkové náklady v maximální výši 100 000,- Kč se podělí rovným dílem města Litomyšl, Polička a Svitava. Vyúčtování, kdy od celkových nákladů budou odečteny příjmy z tržeb, bude provedeno v říjnu tohoto roku. Poměrná část dotace pro Litomyšl v maximální výši 35 000,- Kč bude uhrazena z rozpočtové rezervy. Příjemcem dotace v celkové výši max. 100 000,- Kč bude firma Zlatovánek, spol. s r. o.

Japonci z Matsumota a okolí oplatili Litomyšlským návštěvu

Koncem června přicestovala na návštěvu Litomyšle pětadvacetičlenná delegace z japonského města Matsumoto. Vedl ji pan Kazutami Ando, který spolupráci obou měst pomáhá již několik let koordinovat. Spolu s ním se cesty do našeho města zúčastnili například pan Sato z univerzity v Matsumotu, pan Oguchi, zastupující město Azumino, či představitelka uměleckých kruhů paní Iwabuchi.

Ve středu 28. června si japonští hosté prohlédli zámeček, rodný byt Bedřicha Smetany, Smetanův dům, historické náměstí i Klášterní zahrady. S panem starostou Janem Janečkem, který je oficiálně přivítal na radnici, pak na festivalu Smetanova Litomyšl vyslechli tóny Koncertu na přání, při kterém zazněly neznámější oratorní sbory. Ve čtvrtečním programu nechyběla návštěva sportovních zařízení, průmyslové zóny či Fakulty restaurování. Na zámku v Nových Hradech se pak delegace setkala s velvyslancem Japonska v České republice Hideaki Kumazawou a jeho manželkou a vyslechla recitál japonské operní pěvkyně Fumiko Nishimatsu. Tato známá sopranistka tu v záměckém sále v rámci Smetanova Litomyšle vystoupila také o den později, a to se stejně velkým (ne-li ještě větším) ohlasem. Místem zajímavých rozhovorů se stal i slavnostní raut připravený majiteli zámku, rodinou Kučerových, po skončení koncertu. Setkání podpořili svými pozdravnými dopisy starostové dalších měst japonského regionu, kteří se nemohli kvůli jiným pracovním povinnostem cesty zúčastnit.

Na zámku v Nových Hradech se delegace setkala s velvyslancem Japonska v České republice Hideaki Kumazawou a jeho manželkou (vlevo).

Vedle starosty Matsumota pana Akiny Sugenoji zaslali zdravici starosta města Azumino pan Isao Hirabayashi a starosta města Minowa pan Toyomitsu Hirasawa. Vzájemná spolupráce již nabývá konkrétních obrysů. Japonci vyjádřili zájem o podnikání v průmyslové zóně a v příštím roce zavítá do Litomyšle mládežnický fotbalový oddíl z města Aichi, jehož fotbalisté ve věku 14 let obsadili letos v nejvyšší japonské soutěži třetí místo. Zástupci Litomyšle navštívili Matsumoto poprvé (a zatím naposledy) před čtrnácti měsíci.

Ivan Hudeček

Odborníci prověří hlukovou zátěž kolem hlavní silnice

Aby mohli hygienici poskytnout výjimku z limitů hluku na průtahu silnice I/35 městem, musí znovu ověřit současnou hlukovou zátěž okolí komunikace a navrhnout a realizovat protihluková opatření.

„V loňském roce proběhla v těsném okolí této komunikace měření hluku a průzkumy jednotlivých objektů, které prokázaly, že v podstatě všechny objekty v bezprostřední blízkosti silnice jsou zasaženy nadlimitním hlukem,“ říká vedoucí územního pracoviště KHS Svitavy MUDr. Bohumil Havel. „V současné době je třeba provést ještě stavebně akustický pasport oken všech těchto objektů spolu s případným nutným proměřením některých oken,“ dodává.

Pro Ředitelství silnic a dálnic zajišťuje toto měření firma EKOLA group, spol. s r.o. Na základě tohoto konkrétního měření bude pak rozhodnuto o možnostech protihlukové ochrany těchto vytípaných objektů. „Převážně se bude jednat buď o úpravu stávajících oken, respektive jejich výměnu, za okna protihluková, případně, pokud to dovolí prostorové možnosti, půjde i o možnou kombinaci s výstavbou protihlukové clony,“ vysvětluje MUDr. Havel.

Tato činnost proběhne v závislosti na klimatických podmínkách v týdnu od 7. do 11. srpna. Firma EKOLA group, spol. s r.o., každého majitele písemně osloví a vyzve, aby obratem sdělil konkrétní termín, kdy bude možné uvnitř objektu provést průzkum, případně krátkodobé měření (cca 30 minut). Bude nezbytné umožnit odborným pracovníkům, kteří se prokáží doklady a dostaví se v určeném termínu, přístup do objektu k provedení stavebně akustického pasportu oken spolu s případným nutným proměřením některých oken. „Jedná se o velmi rozsáhlou akci a pro snazší zvládnutí této akce by bylo přínosem, kdyby se mohli majitelé jednotlivých sousedících objektů dohodnout na termínech, které by navazovaly, aby pracovníci firmy nemuseli přecházet z jedné části Litomyšle na druhý konec města,“ žádá MUDr. Havel. Kontaktní osobou za firmu EKOLA group, spol. s r.o. je Ing. Jaromír Lebeda, tel. 776 112 775. Základní informaci může poskytnout i KHS územní pracoviště Svitavy (MUDr. B. Havel, Mgr. A. Blahová tel. 461 533 402, 461 550 575).

Nové dveře do otevřené radnice

Koncem června byla zahájena rekonstrukce vstupních prostor hlavní budovy Městského úřadu v ulici Bratří Štastných. Nejvýznamnější změnou, kterou zaznamená každý návštěvník radnice, jsou turniketové otáčivé dveře u vchodu do radnice. Toto řešení začíná být u budov s frekventovaným pohybem osob pomalu běžné i v českých zemích. Bylo zvoleno také v případě litomyšlské radnice, kde z prostorových důvodů není možné realizovat větší zádveři se dvoukřídlými posuvnými dveřmi na fotobuňku. Navíc je toto řešení velmi výhodné, protože omezuje proudění vzduchu a šetří tím energii na vytápění objektu. Dodejme, že turniket má průměr 2,4 metru a stejně velký funguje bez problémů například ve Výukovém středisku Fakultní nemocnice Hradec Králové nebo v Českém meteorologickém institutu v Brně.

-ms- foto M. Severová

Prázdninový provoz otevřené radnice

Dny a hodiny, kdy jsou všichni pracovníci Městského úřadu povinni být na svém pracovišti, pokud nemají ke své nepřítomnosti závažný důvod, jsou v červenci a srpnu každé pondělí a středu zkráceny do 16.00 hodin. Na odboru dopravy můžete své záležitosti vyřídit i v úterý a ve čtvrtek do 14.00 hodin a odbor správný je připraven vyřizovat vaše požadavky z oblasti občanských průkazů, pasů, matriky a evidence obyvatel všech pět pracovních dní v týdnu (Po, St do 16.00, Út, Čt, Pá do 14.00 hodin). Ostatní dny a hodiny se vám také budeme rádi věnovat, ale pracovníci Městského úřadu mohou být ze služebních důvodů mimo pracoviště, proto doporučujeme předchozí telefonickou domluvu.

-ms-

Vyhlášena doba zvýšeného nebezpečí vzniku požáru

Pardubický kraj vyhlásil Období zvýšeného nebezpečí vzniku požáru platící na území celého Pardubického kraje až do odvolání. V období nadměrného sucha je v místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru například zakázáno rozdělovat nebo udržovat otevřený oheň, kouřit, odhazovat hořící nebo doutnající předměty, až na výjimky vjíždět motorovými vozidly na lesní, polní cesty a suché travní porosty, odebírat vodu ze zdrojů pro hašení požárů k jiným účelům, používat zábavnou pyrotechniku a jiné obdobné výrobky. Porušení povinností stanovených tímto nařízením fyzickými osobami lze postihovat jako přestupek, v případě podnikatelských subjektů jako správní delikt.

-ms-

Zahájena zásadní rekonstrukce autobusového nádraží

To, o čem se v Litomyšli dlouhá léta mluvilo, se začíná stávat skutečností. Neefektivně využitý, pro desetitisícové město naddimenzované autobusové nádraží se dočká zásadní přestavby. Velmi cenné místo v centru města zahájí svoji proměnu začátkem srpna, kdy dojde k demolici stávajících objektů. Souběžně se zahájením demoličních prací se bude připravovat provoz náhradního autobusového nádraží. Autobusové nádraží bude pravděpodobně minimálně do konce září přemístěno na parkoviště pod II. a III. základní školu. S přemístěním nádraží budou s největší pravděpodobností souviset i některá dopravní omezení.

Jedná se například o tom, že s ohledem na bezpečnost cestujících bude neprůjezdná ulice T. G. Masaryka v místech nad parkovištěm. Na parkoviště bude samozřejmě zakázán vjezd všem automobilům s výjimkou linkových autobusů.

Umístění plochy autobusového nádraží, plochy parkoviště a tří nově navržených, samostatně stojících budov v lokalitě Bělidel řeší projekt architektonické kanceláře RAW z Brna (Tomáš Rusín, Ivan Wahla). V letech 2006 - 2007 budou realizovány dva z navržených objektů, výpravní budova ČSAD včetně zastřešeného nástupiště a prodejna potravin. Součástí výpravní budovy bude i komerční část realizovaná developersky firmou První litomyšlská stavební.

Místo objektu veřejného charakteru bude podle návrhu architekta Zdeňka Sendlera (podepsán je i pod rekonstrukcí Klášterních zahrad) dočasně vystavěna odpočinková plocha se zelení. Půjde-li vše podle představ investora, bude přibližně v polovině srpna zahájena výstavba inženýrských sítí a napojení na komunikaci Mařákova, koncem srpna bude zahájena realizace výpravní budovy a také obchodního domu Billa. V září bude pokračovat výstavba zastřešení prvního nástupiště, budovat se budou komunikace včetně ostrůvků, komunikace pro pěší, parkoviště a odpočinková plocha. Pravděpodobně v listopadu bude možné cestovat již ze zbrusu nového autobusového nádraží.

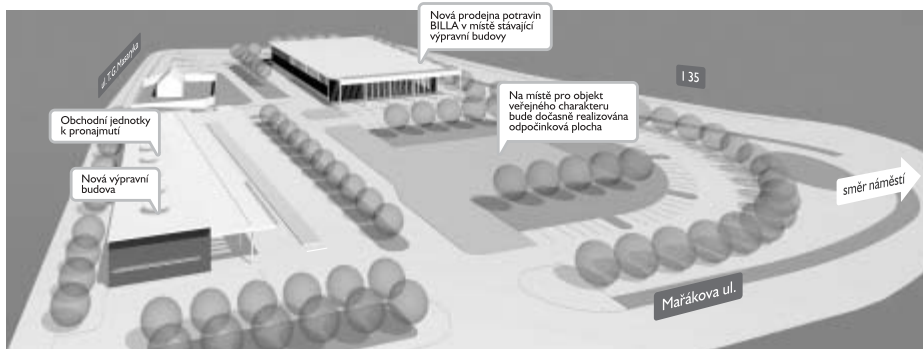

Autobusové nádraží v podobě, v jaké jsme ho znali dvacet let, bude už zanedlouho minulostí.

Vánoční trh si nechce nechat ujít ani Billa, která plánuje kolaudaci předběžně na začátek prosince tohoto roku.

Věříme, že rekonstruované autobusové nádraží s množstvím zeleně a nových služeblepší kvalitu cestování natolik, že brzo zapomeneme na nepohodlí, které nás při cestování čeká v následujících třech měsících. Všem Litomyšlanům i návštěvníkům našeho města předem děkujeme za trpělivost.

Michaela Severová

Takto by mělo autobusové nádraží vypadat začátkem letošního prosince.

Plánovaná dopravní omezení v souvislosti s dočasným přesunutím autobusového nádraží

V rámci přesunutí autobusového nádraží na parkoviště v ulici T. G. Masaryka doporučilo město Litomyšl investorovi, aby jednal s majitelem přilehlé silnice a dopravním inspektorátem o omezení provozu v části silnice mezi křižovatkou s ulicí U Školek a příjezdem k městské sportovní hale. Průjezd úsekem bude umožněn pouze linkovým autobusům, dopravní obsluha a zákazníkům okrasných školek. Důvodem bude zvýšená intenzita přecházejících cestujících, kteří pro příchod budou využívat chodníky v ulici T. G. Masaryka a sestup do prostoru parkoviště, kde město zajistí vybudování kvalitního schodiště namísto současného provizoria. Zároveň město zajistilo souhlas ke změně

dopravního značení na silnici I/35 v úseku mezi světelnou křižovatkou a křižovatkou u hotelu Dalibor, kde budou z důvodů vysoké intenzity pohybu autobusů a jejich výjezdů na komunikaci zakryty dopravní značky povolující jízdu rychlostí 70 km/h. Tím pádem bude pro projíždějící řidiče platné obecné pravidlo pro průjezd obcí - 50 km/hod.

Doufáme, že řidiči pochopí důvody omezení, které vycházejí ze snahy zabezpečit bezpečnost cestujících a hlavně školní mládež v této provizorní změně dopravního zatížení lokality.

Ing. Pavel Jiráň, vedoucí místního hospodářství

Krátce z města

■ Projekt Cyklobusem Českomoravským pomezím byl slavnostně zahájen 1. července 2006. O výborný doprovodný program na trase se postaral Cyklo Stratišek Sport klub. Zopakujeme, že cyklobus jezdí o víkendech od července do září, a to takto: každou sobotu startuje vždy v 7.30 hodin v Litomyšli a jezdí tuto trasu: Litomyšl - Morašice - Nové Hradce - Proseč - Paseky - Borová - Polička - Květná - Svitavy - Gajer - Litomyšl. O sobotách se vrací obráceně. Jede tedy v 16.30 hodin z Litomyšle na Gajer, Svitavy... Neděle je trasa cyklobusu přesně opačná. Jízdní řád i se schématickou mapkou naleznete na www.litomysl.cz. Dodejme, že během července (nepočítáme-li poslední víkend, kdy se tiskne Lilie) převezl cyklobus celkem 304 pasažérů!

■ Během června a července navštívilo naše město mnoho zahraničních novinářů a touroperatorů. Zaměstnanci Informačního centra Litomyšl provázeli po městě novináře z Belgie, Maďarska a z Anglie. Litomyšl také navštívilo hned několik skupin japonských touroperatorů.

■ Při kolaudačním řízení na biocentru Višňáry došlo k podezření, že prosakuje podloží nádrže. Proto je nutné rybník do začátku srpna vypustit a danou věc prozkoumat. V ideálním případě dojde k napuštění rybníka hned po vypuštění. V horším případě se bude muset případná závada odstranit a proces napuštění a vypuštění se může i opakovat.

■ Na přelomu srpna a září bude zahájena rekonstrukce ulice Mariánská. Nejdůležitější částí stavby, kterou bude na základě výsledků výběrového řízení realizovat firma Dlažba z Vysokého Mýta, bude předláždění cenné ulice přímo v historickém jádru města. -ms-

Katolická mládež se bude připravovat v Litomyšli

Dokončení z titulní strany

„Jde o preventivní působení mládeže mezi vstevníky a na mladší generaci na bázi křesťanského hodnotového systému. Více než sto dobrovolníků se bude podílet na závěrečných přípravách setkání v Litomyšli už od 9. srpna. V průběhu týdne dorazí mezi své mladé do města Bedřicha Smetany také čeští a moravští biskupové,“ dodává. Litomyšlané jsou zváni na všechny bohoslužby a na kulturní večer na zámku, který se uskuteční ve středu 16. srpna. Pořadatelé děkují všem obyvatelům města, kteří ubytují některé z mladých účastníků ve svých domovech.

Organizátory celé akce jsou Sekce pro mládež České biskupské konference a Asociace křesťanských sdružení mládeže. Setkání se zúčastní také Mons. Jiří Paďour, biskup zodpovědný při ČBK za mládež, který je mimochodem rodákem z nadaleké Vraclavi. -red-

Mons. Jiří Paďour, biskup zodpovědný při ČBK za mládež

V Pardubicích se rozhodli pro jižní variantu dálnice

V trasování rychlostní komunikace R35 padlo 22. června konečné rozhodnutí. Do konceptu územního plánu Pardubického kraje bude zapracována jižní varianta. Konečnou podobu územního plánu budou krajští zastupitelé schvalovat v prosinci.

Pro jižní trasu zvedlo při hlasování ruku 25 ze 45 přítomných zastupitelů. Nehrozí tak, že by se územní plán projednával v dalších letech podle nových a komplikovanějších pravidel. Kraj navíc může počítat s podporou vlády, která se v případě jižní varianty zavázala vybudovat k R35 přírůdek do Žamberka, Ůstí nad Orlicí a České Třebové. **-red-**

Z dopisů čtenářů

Akce proti výstavbě dálnice Litomyšl neprospívají

V poslední době se v Lii objevilo několik článků týkajících se výstavby tranzitní komunikace R35. Drtivá většina obyvatel i firem používá k dopravě automobily a upozorňuje na přetížení a nedostatky komunikací včetně jejich údržby. Bez automobilové dopravy si dnešní život nelze představit.

Jakmile se však začne uvažovat o výstavbě nové komunikace, vyvolá to odpor jedinců, obcí, ekologů i občanských iniciativ. Přitom jde většinou o hájení skupinových zájmů na úkor zájmu většiny. Vidíme to dobře i v Litomyšli. Od sedmdesátých let minulého století vede současná komunikace I/35 přes celou Litomyšl, a to v délce 4 km. Výfukové plyny tisíců projíždějících automobilů zamořují ovzduší po celé její trase. Exhaláty a hluk ztrpčují život stovkám obyvatel domů v ulicích Sokolovské, kpt. Jaroše, bratří Šťastných a v Moravské. Silnice I/35 vede i jen několik desítek metrů od pěti škol, dvou zdravotnických zařízení, kolem dvou supermarketů, kolem městského úřadu a kolem komplexu sportovních zařízení.

Jsem přesvědčen, že prvotním zájmem obyvatel Litomyšle je urychlené přemístění této komunikace mimo město a nikoliv vyvolávání aktivit, které toto přemístění komunikace I/35 oddálí. S rozpaky se dívám na argumenty jednoho z pisatelů o nebezpečí zamoření ovzduší Litomyšle z plánované trasy mimo město. Rozhodně by bylo menší a netýkalo by se takového množství obyvatel, jako je tomu nyní.

Každé oddálení výstavby rychlostní komunikace, a může to být i o desítky let, zřejmě znamená i vysoce pravděpodobné oddálení výstavby obchvatu města. Výzvy k založení občanského sdružení občanů Litomyšle či k organizování petičních akcí namířených proti výstavbě nové trasy tranzitní komunikace R35 obyvatelům Litomyšle, podle mého názoru, neprospívají.

Ponechávám stranou ekonomický význam komunikace, který si uvědomují sousední města. Teďa dopadneme tak, jako tomu bylo při výstavbě hlavní trasy železnice. Máme od ní v Litomyšli pokoj, ale máme také výrazně horší možnosti s cestováním a dopravou do vzdálenějších oblastí. O trase komunikace by měli rozhodovat námi volení zastupitelé a odborníci, kteří problematice rozumí. **Jiří Kučera, Litomyšl**

Omluva

V Lii č. 7 byl na titulní straně u volebního grafu opomenut popis, že se jedná o výsledky voleb v Litomyšli. Proto čísla v grafu neodpovídají číslům v článku o volebním výsledku v celé ČR. Čtenářům se omlouváme. **-red-**

Festival ocenila i odborná kritika

Závěrečný galakonzert světznámého amerického tenoristy Neila Shicoffa završil 4. července letošní 48. ročník operního festivalu Smetanova Litomyšl, který lze zcela jistě hodnotit jako dramaturgicky, interpretačně i organizačně velice zdařilý.

Návštěvníkům jednotlivých pořadů se výkony umělců vesměs velmi líbily a ani ze strany odborné kritiky nezazněly na adresu interpretů vážné připomínky. Velice pochvalně se vyjadřovali například k výkonům sopranistky Evy Drízgové - Jirušové, sólistky ostravského Národního divadla moravskoslezského, basisty Richarda Nováka z Národního divadla v Brně či světznámé mezzosopranistky Dagmar Peckové, jež tu úspěšně uvedla mozartovský recitál. Slovy chvály nešetřili ani na adresu zahraničních sólistů. Především nadchl výkon již zmíněného Neila Shicoffa. Ten potěšil publikum svým úžasným zpěvem a potvrdil i vynikající herecké předpoklady s dokonalým smyslem pro vystižení charakteru postavy. Shicoff zazpíval úvodní árii Cavaradosiho z Pucciniho Toscy a závěrečnou árii tohoto hrdiny odsouzeného na smrt z 3. dějství téže opery zařadil jako přírůdek. Dočkal se tak několikrát osobního potlesku vestoje. „Ukázalo se, že Shicoff je právem pověstný svou schopností vystihnout postavy „rozervanců“ jako je Werther i živoucí psychologické ztvárnění těžkých životních zkoušek, kterou zažívá Rodolfo ve Verdiho Luis Millerové. Pro árii Eleazara z Halévyho Židovky Neil Shicoff, který je synem židovského kantora, už opravdu žádný kostým nepotřeboval. A jeho kreace zdrčeného muže, postaveného před kruté dilema, patřila k těm nezapomenutelným. Stále znělé výšky, dokonalé legato, kultivované i originální frázování, to je jen pár charakteristik tohoto výjimečného umělce,“ hodnotí výkon pěvce redaktor Českého rozhlasu 3 Vltava Jindřich Bálek. Stejně nadšená byla výkonem operní hvězdy publicistka Věra Drápelová. „Shicoff je „jiný“ tenorista. Jeho mocný, robustní hlas není vyložené italského typu, spíše než samotově zní kovově, ale intenzitně, s jakou zpívá, aniž nad hlasem ztrácí kontrolu, je úžasná,“ napsala pro deník Mladá fronta Dnes. „Měkčí tón trochu může chybět v áriích italských milovníků, jako je Cavaradosi z Pucciniho Toscy či Rudolf z Verdiho Luis Millerové, ale jakmile dojde na nalomené, rozporuplné postavy, Shicoff vyrůstá do velikosti obra,“ dodala. Večer byl umocněn perfektním výkonem Prázké komorní filharmonie pod taktovkou Francouze Frédérica Chaslina. Přestože mezzosopranistka Marianna Kulikova světznámého tenoristu nepřezářila, byla mu velmi důstojnou partnerkou, zvláště při přednesu árii z opery Carmen.

Za ojedinělý operní projekt lze považovat nové nastudování Smetanovy opery Tajemství, které bylo v Litomyšli v režii Jiřího Nekvasila provedeno ve své premiéře. Také podle publicisty Tomáše Hejzlara nabídla koprodukcí s pražským Národním

divadlem nápaditě představení. „Scénografie Daniela Dvořáka v průběhu celé opery vycházela z funkčního využití barevných neonových kontur, vytvářejících siluety dekoračních prvků. V přírodním pleněru tento moderní prvek působil pozitivně,“ napsal mimo jiné Hejzlar. Nové nastudování sice podle jeho názoru nevyňiká špičkovými pěveckými výkony, ale neobsahuje ani rušivé, zřetelně méně disponované výkony. „Dokonce i mladší sólisté se svých smetanovských rolí zhostili největší úspěšně. Ovšem představení dominoval jako Mistr zednický Ivan Kusnjer; jeho hlasový fond už tradičně patří k oporám pražských operních představení. Hudebně novinku otcivě a s respektém vůči smetanovskému rukopisu nastudoval hudebně intuitivní a precizní dirigent Zbyněk Müller,“ uvedl kritik.

Rovněž pochvalně se vyjádřil k režijnímu zpracování Dvořákovy opery Rusalka Zdeňkem Troškou.

„Využití filmové projekce v pozadí zde splnilo své poslání beze zbytku - a dokonce občasné padání deštových kapek na zakryté hlediště v prvním dějství působilo velmi autenticky - vždyť přece děj se tam odehrává kdesi na břehu vodní říše... Troškovo využití dýmování na jevišti v uzavřeném prostoru občas rozkašle nejednoho přítomného diváka - tady se však plyn v přírodním prostředí dokonale rozpíval v opravdu surrealistickém prolínání, takže jsme byli svědky úchvatné scénérie, opravdu pohádkově vypointované v duchu nezapomenutelných kašíkovských tradic,“ napsal kritik, který z pěveckých výkonů ocenil především

Rusalka v úspěšném režijním zpracování Zdeňka Trošky

Americký tenorista Neil Shicoff a dirigent Frédéric Chaslin při závěrečném galakonzertu.

nestora brněnské scény, opravdu bezkonkurenčního basistu Richarda Nováka a Adrianu Kohůtkovou, nezapomněl však ocenit ani výkon hostujícího slovenského dirigenta Ondřeje Lenárda. „Tento zkušený mistr taktovky nabídl nastudování do všech zvukových podrobností vytvarované, zvukově dokonale vycizelované a výrazově citlivě prokreslené, se zřetelným pochopením partitury. Jeho verze osciluje mezi jemně melancholickou impresí a dramatictější vyroceným zpodobením světa lidských záští, zlob a hloupých ješitností,“ uvedl ve svém hodnocení Tomáš Hejzlar.

Letošní 48. ročník Smetanova Litomyšle nabídl kromě připomenutých dominant řadu dalších, velmi hodnotných koncertních či operních titulů. Některé pořady byly uvedeny i mimo Litomyšl - festival se tak přenesl i do České Třebové či na zámek v Nových Hradech. Dvacet festivalových titulů navštívilo celkem patnáct tisíc lidí.

V příštím roce nebude v dramaturgii chybět premiéra další inscenace pražského Národního divadla, Smetanovy opery Hubička ani vystoupení světznámé sopranistky Evy Urbanové, která si zde připomene dvě desetiletí své profesionální dráhy. Celý ročník pak bude zaměřen na dětský svět v hudbě. **-red- foto SL - František Renza**

Zámecký pivovar se již brzy otevře Evropě

Pokračování z titulní strany

Osloven byl architekt Josef Pleskot

Koho oslovit s žádostí o vypracování studie na rekonstrukci zámeckého pivovaru? Tuto otázku měl starosta Miroslav Brýdl vyřešenou poměrně rychle. „Rekl jsem si, že to musí být někdo, kdo u nás patří k absolutní špičce. Nádherná Kaňkova úprava objektu si nezasloužila zásah jen tak někoho!“, vzpomíná dnes Brýdl. Hlavním principem návrhu architekta Josefa Pleskota je zachovat částečně průmyslový charakter objektu. „Vždyť se zde vařilo pivo, byla to průmyslová budova, fabrika“, říká Pleskot. To je také důvod, proč zde najdete jednoduché linky, dveře z neopracovaného dřeva, priznané železné výztuže atd. Na druhé straně zde uvidíte architektonické prvky, které mají deklarovat novou funkci a nové využití objektu. Jde především o řešení přístupu světla do objektu (nová i znovuobnovená okna, obloukové okno v hlavním průčelí) nebo o vestavbu ve vnitřním atriu (kombinace skla a oceli). Důležité bylo udržet správnou proporci mezi starým a novým. Zdá se, že se to i přes mnohdy nelehkou komunikaci mezi památkáři a architekty podařilo.

Evropské školící centrum se budovalo šest let

Evropské školící centrum bylo budováno postupně podle toho, jak se dařilo shánět finanční prostředky. V roce 2001 proběhla první část rekonstrukce, na jejímž konci byla knihovna, počítačová učebna a kancelář se zázemím. V letech 2003 - 2004 rekonstrukce pokračovala - realizována byla vstupní hala s průcho- dem do dvorečku, ekumenická kaple, seminární sál a sociální zařízení. Nejnákladnější a stavebně nej-

náročnější etapa byla zahájena v roce 2005 a právě vrcholí. Velmi důležité pro zahájení třetí etapy bylo získání dotace z evropských strukturálních fondů, významný byl i příspěvek od Pardubického kraje a Ministerstva kultury ČR (na vybudování informační kanceláře). Ve druhém nadzemním podlaží je realizován víceúčelový sál, pobytová chodba, fitness se zázemím a saunou a první část ubytování. Z celkového počtu 55 lůžek je 40 formou hostelu (jedno- lůžkové až čtyřlůžkové pokoje se sociálním zařízením na chodbě) a 15 lůžek je rozmístěno v celkem osmi penzionových pokojích s vlastním příslušenstvím. Ubytování je soustředěno od 2. do 4. nadzemním podlaží.

Novinkou je také informační kancelář

Souběžně se vznikem Evropského školícího centra dochází k rekonstrukci velké rohové místnosti v zámeckém pivovaru, kterou několik let používal při své výuce Institut restaurování. Na základě projektu architekta Pleskota zde vzniká jakási „informační kancelář“, kde bude mít návštěvník Litomyšle možnost získat informace nejen o zámeckém areálu. V jedné velké místnosti vznikne několik pracovišť. Rádi bychom, aby zde památkový ústav prodával vstupenky na prohlídkové okruhy, Smetanova Litomyšl

vstupenky na představení v rámci festivalu, Evropské školící centrum zde bude odbavovat účastníky seminářů a Informační centrum Litomyšl bude poskytovat turistické informace. Samozřejmostí bude internet pro veřejnost, plánujeme zde umístit i projekční zařízení, na kterém budou moci návštěvníci, čekající na prohlídku, shlédnout záběry nejen z Litomyšle. Do budoucna bychom zde rádi zřídili i službu úschovny kol a zavazadel. Tato rohová místnost je propojena s rekonstruovaným dvorečkem, kde bude realizováno také venkovní sezení.

Slavnostní otevření a zahájení provozu

Provoz Evropského školícího centra bude mít na starost stejnojmenná obecně prospěšná společnost, kterou zřizuje Evropská aliance YMCA spolu s Městem Litomyšl. Objekt se dá rozdělit na konferenční a ubytovací část. Jedna skupina klientů je předem „jistá“ a tvoří ji mladí lidé sdružení v hnutí YMCA či jiných neziskových organizacích. Evropské školící centrum bude mít dveře dokořán i pro semináře, školení a menší kongresy nejrůznějších podnikatelských subjektů a zařízení. Pro větší kongresy lze spojit prostory školícího centra se zámeckými kongresovými prostory. V konferenčních sálech se výborně vyjmají také výstavy a pro bezchybnou akustiku jsou vhodné i pro koncerty a recitály. Pro zájemce o nocleh v památce UNESCO, kteří nejsou účastníky školení či seminářů, jedna dobrá zpráva: bude-li volná kapacita, může zde přespat i rodina či individuální turista.

Slavnostní otevření Evropského školícího centra je naplánováno na druhý víkend v září, kdy je každoročně Den otevřených dveří památek. Tento termín nebyl vybrán náhodou. Společným úsilím mnoha lidí a firem se podařilo otevřít jednu z nejvýznamnějších památek v Litomyšli široké skupině návštěvníků, a to nejen na jeden víkend v roce. Další spojení, které se nabízí, je Evropa: nejen že Den otevřených dveří památek je

evropským svátkem a rekonstrukce zámeckého pivovaru byla možná díky penězům „z Evropy“, ale díky příjezdu lidí z různých evropských zemí má Litomyšl opravdu ambice stát se Evropským městem mladých. Podrobný program na celý Evropský víkend přineseme v zářijovém čísle Lilie. Dnes jen prozradíme, že kromě Dne otevřených dveří v Evropském školícím centru připravujeme odpoledne pro děti v zámecké zahradě, proběhne vernisáž výstavy Industriální stopy, součástí víkendu bude i ekumenická bohoslužba a mnoho koncertů. Na prvním zámeckém nádvoří vyrosté pódium, kde se v sobotu odpoledne představí Tensing Krnov, zazpívá místní KOS, nebude chybět ani trocha divadla v podání studentů pedagogické školy, zahrát přijede oblíbený Oboroh se Slávkem Klecandrem a zlatým hřebem bude prý poslední koncert Vlasty Redla se skupinou Každý den jinak. Tak tedy zapište si do svých diářů, že 9. a 10. září se vyplátí zůstat v Litomyšli!

Michaela Severová

Autor návrhu:

ing. arch. Josef Pleskot - AP ATELIER Praha

Investor: 1. a 3. etapa Město Litomyšl,

2. etapa Evropská aliance YMCA

1. etapa: 2001. Náklady: 2,1 mil. Kč

2. etapa: 2003 - 2004. Náklady: 8,9 mil. Kč

3. etapa: 2005 - 2006. Náklady: Bez informační kanceláře přibližně 37 mil. Kč včetně zařízení (z toho cca 28,2 mil. Kč z evropských fondů, 3,7 mil. Kč z Pardubického kraje)

Informační kancelář (vč. opravy části střechy a fasády) 6 mil. Kč (z toho 4,5 mil. Kč z ministerstva kultury)

Realizace 1. etapy: Stavex s. r. o.

Realizace 2. a 3. etapy: První litomyšlská stavební s. r. o.

Stav zámeckého pivovaru počátkem devadesátých let

Toulovcovy pátky míří do druhého poločasu

Ještě jsme se na Špitálku ani pořádně nerozkoukali a už končí, řečeno fotbalovou terminologií, první poločas. Počasi letošních prázdnin je jako stvoření pro venkovní akce a podle počtu dětí i dospělých, kteří pátek co pátek přicházejí na pohádku, tombolu a koncert, se zdá, že si Toulovcovy prázdninové pátky opravdu našly své stále příznivce. Vždyť komu by se nelíbilo strávit pár pohodových hodin v nádherném prostředí Toulovcova náměstí, podívat se na divadlo či si poslechnout nějakou zajímavou muziku? Srpen zahájíme s Radimem Korábem z Brna, který má pro nás novou pohádku O hvězdičkách. O hudební odstartování druhé poloviny prázdnin se postará Jiří Dědeček, který je známý nejen jako jeden z lídrů Strany zelených, ale především jako básník a písničkář. Málokdo asi ví, že Jiří Dědeček je zároveň předsedou Českého centra Mezinárodního

PEN klubu a že se živí také jako překladatel. V každém případě se můžeme těšit na zajímavý večer plný chytré a vtipné muziky i textů. Další pátek nás čeká Vyprávění starého stromu v podání divadla Matěje Kopeckého z Prahy a koncert valašskomeziříčského Docuku. Docuku znamená ve valašském nářečí svíznost a skočnost - kdo hádá, že tento večer bude patřit lidovkám a jejich fúzi s bigbitem, hádá správně. Nenechte si tedy ujít valašské, slovenské, ale třeba i maďarské lidovky, které vám zahraje skupinka hudebníků, zástupců různých žánrů, Docuku. Předposlední pátek zde bude hrát slovenská formace Heaven 's Shore. Jde o jedinou křesťanskou skupinu na Slovensku, která se živí hudbou. Kapela je složena z několika hudebníků různých denominací a národností. Koncert je pořádán ve spolupráci s organizátory Celostátního setkání animátorů, které se bude konat v Litomyšli

I letos vybírá Kuře pomocníček do kasičky dobrovolné vstupné, jehož výtěžek odešleme na konto Pomozte dětem.

od 13. do 19. srpna. Říká se nejlepší na konec a tentokrát nebudeme daleko od tohoto tvrzení. Divadlo Julie & spol. přijede s velkou pohádkou Nebe, peklo a fajfka tabáku. S prázdninami a tím i s osmým ročníkem Toulovcových prázdninových pátků se rozloučí nový projekt známých mladých písničkářů Žofie Kabelkové, Ivo Cicvářka a Marcela Kříže s názvem Panoptikum. Těšit se můžeme na písničky vzniklé autorskou spoluprací či složené na základě vzájemných inspirací, ale také na skladby jednotlivých autorů, které vytvoří zajímavou mozaiku písničkářských světů. Kritici říkají, že Žofie Kabelková vnesla do společných vystoupení lyriku, nádherný hlas a schopnost vytvořit klenutou melodii, Marcel Kříž nespoutanost, improvizaci, expresivitu a dar napsat přesný text, Ivo Cicvářek aranžérské schopnosti a cit pro preciznost. Tato trojice mladých písničkářů rozhodně stojí za vidění a slyšení!

-ms-

Pohádky a koncerty se od letošních prázdnin odehrávají pod novým zastřešením pódiá.

Třetí prázdninový pátek patřil skvělému Luboši Pospíšilovi s formací LPG

pátký

Město Litomyšl zve všechny malé i velké na 8. Toulovcovy prázdninové pátky 2006!

Na všechny akce je vstupné dobrovolné a výtěžek bude věnován na konto Pomozte dětem. Součástí každého pohádkového večera je losování o ceny! V případě nepříznivého počasí se přesuneme do Music clubu Kotelna.

18.00	Divadlo Julie & spol. (Praha)
7. července	Perníková chaloupka
19.30	Neřež
18.00	Divadelní studio Lídy Trnkové (Brno)
14. července	Královské pohádky z hradních věží
19.30	Původní Bureš
18.00	Divadlo Rolníčka (Liberec)
21. července	Dračí pohádka
19.30	Luboš Pospíšil a LPG
18.00	Divadlo Na káře (Brno)
28. července	Princ Nebojsa
19.30	Celtic Cross
18.00	Divadlo Radima Korába (Brno)
4. srpna	O hvězdičkách
19.30	Jiří Dědeček
18.00	Divadlo Matěje Kopeckého (Praha)
11. srpna	Vyprávění starého stromu
19.30	Docuku
18.00	Divadlo Ludmily Frištenské (Praha)
18. srpna	O kohoutkovi a slepičce
19.30	Heaven 's Shore
18.00	Divadlo Julie & spol. (Praha)
25. srpna	Nebe, peklo a fajfka tabáku
19.30	Panoptikum (Kabelková, Cicvářek, Kříž)

Každý prázdninový pátek pohádka a koncert na Toulovcově náměstí v Litomyšli

Kinematograf bratří Čadíků poprvé i s divadlem

Koná-li se něco posedmé, dá se bez obav mluvit o tradici. Tak tedy začátek srpna bude horní část Smetanova náměstí již tradičně patřit dobrému českému filmu. V nádherných kulisách historického náměstí si budeme vychutnávat projekci celkem šesti slavných českých filmů. Promítací stroje v maringotce Kinematografu bratří Čadíků začnou odvíjet film vždy po setmění. A na co se můžeme letos těšit? V neděli 6. srpna odstartujeme s výborným filmem Saturnin, v pondělí si zopakujeme neméně dobrý film Cesta z města, úterý patří Románu pro ženy, středa Příběhům obyčejného sílenství, ve čtvrtek bude na řadě němý Skřítek a pohádkový pátek zakončíme výbornou českou pohádkou Anděl Páně. Litomyšlská radnice pro vás opět připraví pohodlné sezení, což v ostatních městech rozhodně nebývá samozřejmostí a chybět nebude ani občerstvení. Letního kočování s Kinematografem bratří Čadíků se poprvé účastní i studenti Janáčkovy akademie múzických umění, kteří chtějí návštěvníkům kinematografu zkrátit čekání na tmou divadelním a hudebním vystoupením. Divadelní spolek Šach-Mat si pro letošní letní štaci připravil komedii od Miroslava Horníčka „Dva muži v šachu“, která je o všem, co se může stát, když dvě temperamentní ženy vezmou osud do svých rukou a svým šarmem a ženskou lstí porazí i zkušené válečníky. Studenti muzikálového herectví namíchali také koktejl osvěžujících filmových melodii a mají pro vás připravený „Muzikálový minikoncert“, který prý potěší posluchače každé generace. Vstupné bude jako každoročně dobrovolné a bude odesláno na charitativní účely.

-ms-

Počátky automobilismu a konec podnikání v Litomyšli

Z dopisů čtenářů

Pizza u Itala

I letos jsme navštívili Litomyšl v době konání Smetanovy Litomyšle a účastnili jsme se hned čtyř koncertů. Náhdera! Každý večer jsme s rodinkou ten kulturní zážitek ještě spojili s návštěvou některého z litomyšlských podniků.

Rozhodli jsme se touto cestou pochválit podnik - Pizzerii Bella Napoli na náměstí, kde vaří pravý Ital, což nás příjemně překvapilo a bylo to opravdu znát. Takto výborná pizza, to opravdu po celé České republice nemá obdoby. Naše rodina je rodinou „pizzozroutů“, takže podobné podniky máme dost probrané.

Je třeba též podotknout, že přestože byla předzahrádka plná k prasknutí, byl to překvapující fofr, jakým slečný servírky obsluhovaly jednotlivé stoly.

Ing. J. Donutil s rodinou, Lounsko

Není boršč jako boršč

Při návštěvě Litomyšle, kdy jsme se známými měli možnost shlednout jeden z koncertů Smetanovy Litomyšle, jsme zašli do místní ukrajinské restaurace U Kolji, že zkusíme "něco jiného". Musím ale bohužel konstatovat, že boršč, který nabízejí v tomto podniku nebyl absolutně to, co jsme v ukrajinské restauraci očekávali. Jsme z města, kde je také ukrajinská restaurace, ale to je opravdu třída.

Přestože byla restaurace téměř prázdná, doba čekání na jídlo se neuvěřitelně protáhla přes hodinu a my měli málem po koncertu.

J. Páral

Do Pekla na jídlo ne

S manželem jsme zavítali na jeden z koncertů Smetanovy Litomyšle. Po jeho skončení, protože nebylo ještě příliš pozdě, jsme si chtěli zajít na večeri. Při cestě nás zarazila nabídka na ceduli podniku Bowling bar Peklo, kde bylo nabízeno zvýhodněné menu pro účastníky Smetanovy Litomyšle. Nejsme místní a tak jsme zavítali do tohoto podniku. Jídlo, které jsme si objednali, bylo snad již hodiny dopředu připravené na talíři a jen přihřáté - opravdu příšerné. Stejným slovem můžeme hodnotit i obsluhu. Mladou blond slečnu jsme pravděpodobně obtěžovali, jak nám její obličej naznačoval. Také nás překvapilo, že v podstatě ve sportovně motivovaném podniku se všude kouří, nekuřácký prostor jsme hledali těžko. Výsledný dojem nemá nic společného s tím, co uvádějí na reklamním poutači před vchodem - příjemné posezení.

Manželé Broulíkovi

Není jedna cukrárna málo?

Pravidelně už několik let jezdíme do Litomyšle na prodloužený víkend a účastníme se koncertů Smetanovy Litomyšle. Projdeme si to krásné město Litomyšl a koukáme a hodnotíme, co kde se jak změnilo a tak. Neustále nejkrásnější terasu má restaurace Pod klášterem, tam je opravdu fajn posezení. Nejlépe se najíme v italské pizzerii „Bella Napoli“, kde je pizza prostě pořád stejná třída, dodnes jsme chutnější pizzu než u vás v Litomyšli nejedli a to dost cestujeme. Mají tam též pěkné posezení a moc příjemnou hudbu, což se taky hned tak někde neslyší. Byli jsme i v čínské restauraci, kde nás dost zarazily ceny. Jídlo jsme přesto vyzkoušeli, ale děkujeme, tento podnik již nenavštívíme. V ukrajinské restauraci U Kolji, kde jídlo nebylo specificky ukrajinské, nás nejvíce zarazil majitel podniku, který opravdu nepřehlédnutelně telefonoval. Vylepšit by si zasloužilo i posezení u Modré cukrárny. Jak jsme snad správně postřehli, je jedinou cukrárnou v Litomyšli. Není to málo?

J. a H. Chaloupkovi

Seriál

Počátky automobilismu v Litomyšli jsou nerozlučně spjaty se jménem rozvětvené

rodiny Metyšovy, usazené zde už čtyři sta roků. Všichni Metyšové měli lásku a nadání k hudbě a někteří i k výtvarnému umění. F. Metyš, známý kameník a sochař, byl autorem sochy Metoděje naproti muzeu, pomníku M.D. Rettigové a pamětní desky na rodném domě B. Smetany. Jeho syn, výrobce kočárů a pozdější průkopník automobilismu, Bohdan Metyš žil v letech 1870 - 1946. S jeho podnikatelskými aktivitami jsem se mohl seznámit díky materiálům, které mi zapůjčil jeho vnuk B. Metyš ze Suché. Po studiu na nižší realce se jeho dědeček v Rakousku u svého strýce vyučil sedlářem a kočárníkem. Pak pracoval v kočárnictví nedaleko Vratislavi, aby se zdokonalil v němčině a detailně poznal práci svých budoucích podřízených. Už tehdy bylo jasné, že bez těchto zkušeností nemůže žádný řasník nikoho racionálně řídit. Potom si v domě číslo 216 otevřel sedlářství, opravu a pak i výrobu kočárů. Kovovou kostru nejprve kupoval od Schmachtla ze Šumperku a Langa ze Svitav. Pak sehnal zručného kováře a koláře, koupil chalupu v Tyršově ulici, přistavěl k ní jedno patro a zde vybudoval menší továrnu na výrobu kočárů. Každý rok přistavoval novou dílnu. Jednou měl dokonce víc zaměstnanců než První východočeská výroba kočárů J. Sodomky, založená ve Vysokém Mýtě roku 1895. Kdyby se tehdy v konkurenci prosadila litomyšlská firma, mohlo se dnes naše město dívat do budoucnosti s daleko větším optimismem.

Podle článku manželky B. Metyše, dcery pazušského kronikáře J. Vytlačila, ve 24. ročníku Trstnické stezky, se zde vyráběly kočáry od jednoduchých bryček k přepychovým phaetonům a landauerům s vysokými dveřmi a plnou střechou a později i s gumovými obručeními v cenách od 50 do 600 zl. Střechy u kočárů byly z kozenky, u landauerů z kůže, pera musela být ručně kovaná, hamrovaná. Odběrateli kočárů nebyla jen města v okolí, ale i obchodníci v Polsku, Chorvatsku a ve Vidni. Tam si koupil kočár i ministr Peschka z Opatova. Až zde pak zjistil, že je to litomyšlský výrobek, a kolik mohl ušetřit, kdyby ho sháněl tady. Když před první světovou válkou začala firma Laurin a Klement vyrábět automobily, rozhodl se B. Metyš konstruovat na ně karoserie. Podobně přešla od výroby kočárů k automobilům i kopřivnická Tatra. Obrovskou senzací bylo, když za pana Metyšem přijel do Litomyšle automobilem náš největší propagátor automobilismu baron Parish ze Žamberku, zajímající se o novou karoserii. Podobnou senzací pro obyvatele města bylo, když se poprvé přijela lokálka, když spatřili poprvé

svítit Hášovu elektriku, nebo když u pani Kindlové v Janovské ulici zazněl gramofon.

Karoserie u Metyšů kreslil V. Lněnička, který byl na zkušené i v Boleslavi. Základem tehdejších karoserií byla dřevěná kostra potažená plechem, proto se na jejich výrobě museli podílet karosaři, truhláři, kováři, zámečníci, klempíři, svářeči, sedláři i lakýrníci. Takovéto karoserie dodávala Metyšova firma na auta a autobusy i Českomoravské továrně.

Za první světové války se Metyšova karosárna v Janovské ulici, z níž šéf a řada dělníků musela odejít na frontu, částečně vrátila k výrobě kočárů a bryček. Po ní se zabývala výrobou karoserií na nové podvozky osobních aut i autobusů od našich výrobců i od americké firmy Chevrolet, kterou pan Metyš zastupoval. Sodomkova firma, která se už jmenovala Caroserie, přešla v roce 1925 na karosování aut a později se zaměřila hlavně na výrobu karoserií k autobusům. Jejich kostra se tehdy vyráběla také z jasanových prken a hranolů, které se rozpařené ohýbaly na rozžhavených formách. Pak na ně byl přibíjen hlubokotažný plechtlošťky 0,6 - 0,8 mm a hlavičky hřebíků letovány cinem. Blatníky dodávaly továrny. Metyšova karosárna také prováděla různé přestavby na užitková vozidla pro řezníky, zelináře, hasiče i pohřební službu. Zakázek však stále ubývalo. Protože továrny, jako byla Praga, Škoda, Tatra i Wikov a Walter, už prodávaly auta hotová - karosovaná. Aut bylo tehdy ještě velmi málo, v celém Československu asi šedesát tisíc, a tak bylo málo i zakázek na opravy karoserií. V Litomyšli vlastnil tehdy auto Škoda Populár pan Filka, majitel pily na Bělídlech, a stejné auto měl i obchodník V. Seidl a majitel pneuservisu Sirotek. Obchodník s uhlím Renner a MUDr. Jindra měli auto Praga Lady. Tatra 75 měl JUDr. Bartoš, MUDr. Beník, B. Metyš a majitel autodolbyň Bydžovský. Pan J. Faulhammer měl Škodu Populár a Škodu Superb a pan Lenoch Fiat 405 a nákladní Laurin a Klement. Firma Faulhammer měla tři nákladní auta Škoda. MUDr. Princ měl auto Tatra, Ing. Šťastný Praga Piccolo a ředitel Spořitelny auto Wikov. Auto měl i drožkář Hurých, Kmošek, Taubenest, Huráň, Linhart, Eliáš a autodopravce Kluson, automechanik Langr, řezník Tobek, Waltr, MUDr. Hruška, Tardy, Lašek, Křínka a zubař Bartoš, JUDr. Mimra, MVDr. Čisář a Horský, majitel textilky Faul, statkář Fajfr, sládek Beneš, výrobce obuvi Popper, výrobce prádla Sladkus, výrobce sýrů Tošovský, obchodníci Skřivan, Jandera a Portlík, majitel elektrárny a pily Háša, majitel strojírny Horský, stavitel Křix, prodejce aut F. Novotný a hokejový trenér Vladimír Novotný a jistě i mnozí další.

Milan Staněk, pokračování

Jste rodiče dětí, které navštěvují základní školu? Máte potíže při výchově a vzdělávání vašich dětí?

Právě pro vás jsme připravili seminář s názvem Základní problémy při výchově a vzdělávání dětí ve věku 7 - 15 let. Přednášet bude PhDr. Lidmila Pekařová, primárka Rehabilitačního centra Hamzovy odborné léčebny Luže - Košumberk a autorka knihy „Jak žít a nezbláznit se“, která právě vyšla a bude k dostání na semináři. (Psychologie dítěte od předškolního věku do dospělosti - praktické návody. 198. - Kč) Zveze vás do prostor Evropského školicího centra v Zámeckém pivovaru v Litomyšli 29. srpna od 13.00 do 17.00 hodin. Program: Škola nemusí být otrava, ale radost! Co musí vědět rodiče školáka, který nebude

selhávat ve škole? Jak pozná učitel vaše dítě a jaká má být ve škole nálada všech? Jak naučit dítě, aby mělo rádo druhé lidi? Kdy a jak vychovat zdravou sexualitu? Jak to doma udělat, aby se dítě rádo učilo? Co má umět začínající školák, aby se mu dobře žilo? Jak poznat dětskou úzkost a co s tím? Kapesné a kasička s penězi, rozdíly a užívání peněz? Dětský pokoj - co se změní nástupem do školy?

Seminář je zdarma, neboť veškeré náklady jsou hrazeny z „Fondíku“

Mgr. Milada Kadidlová, vedoucí odboru školství, sportu a volného času

Systém zpětného odběru elektroodpadu

Město Litomyšl se uzavřením smluv se společnostmi Elektrowin a.s., Ekolamp s.r.o. a Asekol s.r.o. zapojilo do kolektivních systémů likvidace použitých elektrozařízení. Sběrný dvůr Litomyšl se tedy stal místem zpětného odběru tohoto druhu odpadu.

Systémy fungují podobně jako u odděleného sběru skla, plastů a papíru. Konečný prodejce elektrozařízení vybírá od zákazníka poplatek za pozdější likvidaci výrobku, který mu byl účtován výrobcem. Výrobce tyto poplatky odvádí do kolektivního systému a z části takto vybraných peněz jsou podle množství nashromážděného odpadu poskytovány majitelům místa se zpětným odběrem příspěvky na krytí nákladů. Prodejci elektrozařízení na území města Litomyšle mohou zapojením do těchto kolektivních systémů splnit požadavky nové zákona o odpadech vzhledem k zajištění zpětného odběru, odděleného sběru, zpracování, opětovného použití a recyklace. V tomto případě mohou využívat služeb sběrného dvora Litomyšl tak, že jimi sesbíraný odpad tady předají nebo informují kupující o možnosti odložení odpadu na sběrném dvoře. Záleží jen na komplexnosti jejich nabídky vůči zákazníkům. Blíže informace o podmínkách zapojení do těchto kolektivních systémů můžete získat na MÚ Litomyšl, odboru místního hospodářství, č. dveří 27.

Na sběrném dvoře v Litomyšli mohou tedy občané a případně prodejci zapojení do těchto systémů odkládat bezplatně tyto druhy odpadu:

- velké domácí spotřebiče (chladničky, mrazničky, pračky, sušičky, myčky, sporáky, topidla, radiátory, ventilátory, vysavače, varné desky, mikrovlnné trouby, odsavače, zařízení pro ohřev vody a topení)
- malé domácí spotřebiče (žehličky, topinkovače, fritovací hrnce, elektrické nože, malé ventilátory, kávovary, fény, holicí stroje, elektrické zubní kartáčky, masážní stroje, sící stroje)
- elektrické nářadí a stroje (vrtačky, pily, brusky, řezačky, frézky, kladiva, šroubováky, pájky, svářečky, nýtovací kleště, čerpadla, kompresory...)
- trubicové a úsporné žárovky a výbojky
- televizory a PC monitory
- výpočetní a telekomunikační techniku (počítače, telefony, mobilní telefony, vysíláčky...)
- spotřební elektroniku (rádia, audio a video technika ...)
- elektrohračky a elektrovybavení pro volný čas a sport

Podle smluv s jednotlivými kolektivními systémy je však třeba, aby odkládaná elektrozařízení byla, pokud možno, kompletní a neporušená, neboť pouze taková budou předmětem finančního plnění.

Ing. Pavel Jiráň,
vedoucí odboru místního hospodářství

Motoristé i úředníci nový zákon zvládají

Od uvedení nového zákona byly na odboru dopravy Městského úřadu v Litomyšli učiněny úkony k zahájení řízení o odebrání řídičského průkazu ve čtyřech případech. Navíc se 56 řidičů, kteří mají trvalý pobyt hlášen v územním obvodu Městského úřadu Litomyšl, dopustilo přestupku, za něž se udělují body, především neozsvícením světel nebo nepoužitím bezpečnostních pásů. „Také na oddělení evidence motorových vozidel i řidičů jsme zaznamenali vyšší nápor, doba čekání však nepřekračuje 15 minut,“ informoval nás vedoucí odboru dopravy městského úřadu ing. Kamil Hebelka.

Další novinkou, kterou přinesl zmínovaný zákon, je zkouška z pravidel silničního provozu za pomoci výpočetní techniky. V nové učebně na odboru dopravy ji zatím absolvovalo na pěti osobních počítačích 41 uchazečů a jen pět z nich neprospělo. „Do konce roku bychom měli učebnu rozšířit o dalších pět počítačů na celkem deset pro uchazeče a jeden řidiči pro zkušební komisaře,“ uzavírá Kamil Hebelka. -eh-

Historie včelařství na Litomyšlsku - 6.

Smysl chovu a jeho perspektiva

Proč včelaři vlastně včelaří? Jaký je smysl jejich snažení? Co je vábí k práci s hmyzem, který je pro mnohé lidi bytostně nepřijemný až nebezpečný? Zeptejme se opačně, co je potřeba splnit, abychom byli ochotni se jimi zabývat. Jedno jediné - potlačit v sobě pocit strachu z bolesti, kterou způsobuje bodnutí. Strach je pro mnohé nepochopitelně větší, než akutní bolest sama, která po chvíli odezní. Výjimkou jsou jistě alergické osoby, které se skutečně včelám musí vyhýbat a pokud možno ve vlastním zájmu podstoupit odbornou desenzibilizaci. Ale alergiků na včeli jed je jen několik procent, takže zbývajících hodně přes 90 % lidí se, přízejně si, pouze bojí, aniž by se museli obávat

Seriál

poměrně nákladný na vložené prostředky i práci. Takže když si fiktivně představíme celý výnos

a společenský přínos - z každých sto korun, které včely „přinesou“, přibližně devadesát dostane společnost ve formě opylování přírody, asi devět korun by v tomto schématu připadlo včelařům v medu a případně ještě jednu korunu může získat v dalších produktech. Jsou jimi: pyl, propolis, vosk, mateří kašička a jed - pokud se tyto produkty vůbec sbírají a využívají. Každý z těchto specifických produktů má své významné místo v přírodní výživě, kosmetice, lidovém i odborném lékařství i v průmyslovém zpracování. Tyto produkty jsou ovšem často nedocenené nebo i neznámé. Jenže dnešní spotřebitel se více upíná na mediální reklamu, která umně nabízí všechno možné, pro zákazníka jako nezbytné, až téměř zázračné a skoro zdarma. Není divu, že neznalý konzument žádá takto propagované výrobky. Přírodní potraviny a jiné účinné látky tradicí i výzkumem ověřené, včetně plejády kvalitních včelích produktů a výrobků z nich, ke své škodě, částečně přehlíží.

Jakou tedy můžeme očekávat budoucnost chovu včel? Od zájmu veřejnosti o včelí produkty a jejich zhodnocení se odvíjí i jejich výroba a zájem včelařů je těžit. Jedno je však velmi cenné pro včelaře i konzumenty. Včely samy snáší med jen pro svoji potřebu jako zásoby na zimu, jak jim instinkt velí, ne pro obchod s medem. To znamená, že vždy vytvářejí med nejvyšší kvality, kterou jim lokalita umožňuje. Pro nás to znamená, že včely nám budou vždy dávat jen kvalitní, přírodní a přirozený produkt. Tomu můžeme vždy věřit. Proto i kvalita medu přímo od včelaře je také nejvyšší. Chcete-li jíst plnohodnotný med (případně i využívat jiné produkty), nakupujte je co nejbližší včel, tedy u výrobce. To bude i zárukou, že se včely z naší přírody nevytratí. Ve „vyspělých zemích“, na západ od našich hranic, se malovčelař ze záliby již téměř nevyskytuje, to je již nějaký čas známé. Tím ani rozkvetlé zahrádky včelami nebzučí, stromy kvetou a v nich je ticho. Neoplozené ovoce je nechutné a scvrklé, takže se zahrady ruší a místo nich se vysazují parky. Je známo, že tam kde nejsou včely, se ráz krajiny pomalu mění. Takovou budoucnost bychom si nepřáli. U nás je ještě relativně včelařů dost a naše organizace tomu aktivně napomáhá. Stanislav Tomšíček

Předávání odměn všem účastníkům vyhlášené výtvarné soutěže maleb a kreseb ze včelařského oboru.

následků! Vše ostatní je na chovu včel již jen a bezvýhradně pozitivní a příjemné. Život včelího společenství je natolik fascinující a odlišný od života všech jiných chovaných zvířat, že kdo trochu nahlédne do jejich intimity, stává se jejich ctitelem a chovatelem. Primář MUDr. Bohuslav Handl z Kunštátu 22. ledna 1980 zde v Litomyšli na přednášce prohlásil: „Včela je na světě proto, aby chválila Tvůrce, protože všechno, co od ní máme, vše slouží k dobru a zdraví člověka.“ I ta bolestivá zihadla mu slouží k uzdravení z některých chorob. Nicméně zihadla jsou jakýmsi sítem, které dovolí přiblížit se ke včelám jen lidem bodrým a nadšeným. Co nám tedy včely dávají? Med není zdaleka jediným ani hlavním produktem včel. Tím největším společenským dobrodiním chovu je opylování v přírodě a v hospodářských kulturách. Hodnota opylování, podle seriózních výzkumů, téměř desetkrát převyšuje hodnotu všech dalších produktů, které včela dává svému majiteli. Pak teprve přichází med, jako dominantní a nejznámější výrobek. Med je základem ekologické soběstačnosti chovu, protože vlastní chov je

Božena Kvapilová otevírá Květinovou oázu

Po - Pá: 8.30 - 12 a 13 - 17 • So: 8.30 - 11.30
Havlíčková 440 • Litomyšl • tel. 736 210 740

rekrea

DCK REKREA LITOMYŠL s.r.o.

Toulovcovo nám. 156, 570 01 Litomyšl

Tel. 461 612 291, fax: 461 612 281

www.rekrealitomysl.cz, rekrea@worldmail.cz

POSLEDNÍ VOLNÁ MÍSTA !!!

LONDÝN a okolí

termín: 13. 9. - 17. 9. 06 • cena 5.950 Kč

TULLN - zahrádkářská výstava (Rakousko)

termín: 26. 8. 06 • cena 690 Kč

Nabízíme velké množství zájezdů LAST MINUTE!!!

Jsme autorizovanými prodejci CK: Exim Tours, Firo Cour Atis, Sunny Days, Reina Tour, Vítkovice Tours, Pressburg a jiných CK.

IV. Sochařská výzdoba zámeckého areálu

Renesanční zámek byl postaven v letech 1568-1581 staviteltem Giovannim Battistom Avostalim-

sem da Sala a po jeho úmrtí Oldřichem Avostalísem da Sala. V jižním průčelí hlavní zámeké budovy je vstupní ZÁMECKÝ PORTÁL lemovaný kamenným ostěním, nesoucím v supraportě plastické znaky stavebníka Vratislava z Pernštejna a jeho manželky Marie Manrique de Lara. Polokruhový vchod je orámován diamantovou bosází a má na každé straně prázdné niky. Po stranách jsou pilastry s plochým reliéfem révy a růží v květináčích kolem obou znaků. Nahoře je klád s prostou římsou a nástavcem z volut a polokoulí. Tato kamenická práce byla součástí vlastní výstavby zámku.

V jihovýchodním nároží zámku se nachází kaple sv. Moniky, sv. Jakuba a sv. Michala. Kaple je přístupná vchodem v prvním patře, lemovaným renesančním PORTÁLEM z roku 1577; ukazuje na to, že zde pracoval jiný umělec vedený odlišnými uměleckými tendencemi. Zaklenutý otvor vchodu je lemován pilastry a štíty se znaky Pernštejnů a Marie Manrique de Lara. Edikulu tvoří téměř tříčtvrtětní sloup na položených pilastrech a těžký klasický architráv se segmentovým frontónem, ozdobeným volutovým klenákem, římsou a plastickými hlavičkami andělků.

Na zdi zámecké zahrady je postaveno šest soch antických božstev: APOLLÓN s lyrou, CERES s rohem hojnosti, DIANA se srpem a PLUTO s hráběmi v pravici a svítkem listin v levici. Sochy tesal v pískovci pravděpodobně František Pacák, zatím ale jen obecně jsou zařazeny do okruhu Pacákovy dílny. Jejich vznik lze klást do 30., nejpozději do 40. let 18. století.

Na kamenné zámecké zdi stojí čtyři ozdobné klasicistní VÁZY. Snad jich bývalo šest; v roce 1879 za posledních vlastníků Thurn-Taxisů byla jedna převezena do Řezna, jak uvádí Květa Reichertová ve své publikaci Litomyšl, vyd. Odeon 1977. Autora této řemeslné práce neznáme.

Sochy MARTA se štítem v levici a věncem vítězství v pravici a MINERVY se štítem a hlavou medúzy, pocházející z roku 1796, jsou zřejmě dílem Václava Hendrycha, žáka Františka Pacáka, a byly zhotoveny na objednávku Jiřího Kristiána Valdštejna. Stylizace těchto soch dokládá již přechod z pozdního baroka do klasicismu. V utváření praporec a drapérií doznívá ještě ohlas tvorby barokní pacákovské dílny. Původní umístění soch bylo mezi kovovým oplocením na jižní zídce zámecké zahrady a roku 1952, z důvodů větší ochrany, byly přemístěny na severní zeď uvnitř zámecké zahrady.

V rohu zámecké zahrady směrem k Zahájské ulici na malém umělém pahorku byla roku 1808 na podstavci umístěna pískovcová plastika LEŽÍČÍHO LVA. Byla vytvořena na paměť mladšího bratra Jiřího Josefa Valdštejna, Františka, jenž padl za napoleonských válek roku 1796 v Itálii u města Salo ve věku 19 let. Autora plastiky neznáme; je to jen řemeslná práce, která na severní straně podstavce nese latinský pamětní nápis, dnes už prakticky nečitelný.

Na přední straně plastiky ležícího lva jsou zřetelně vyryta a mosazí vyložena slova: FRATER FRATRI AO: MDCCCVIII - čili Bratr bratru roku 1808 Průčelí konířny v čele I. nádvoří za fontánou zdobí plastika KONĚVODA, připisovaná Matyáši Bernardu Braunovi. Spíše se ale zdá, že plastika pocházející z roku 1725 není jeho prací, ale že byla vytvořena pouze podle Braunova náčrtu Mandelova Koněvoda na Pferdeschwemme v Salzburku. Michal Bernard Mandel, jeden z nejuznávanějších rakouských sochařů, byl pravděpodobně českého původu. Socha

Seriál

Koněvoda na konímě nese ani rukopis Pacákových.

Budova jízdnárny má ve středu pískovcový portál s římsovitými pilastry. Nad římsou jsou dvě akantové kartuše ze ZNAKEM Trautmannsdorffů, který pochází z počátku 18. století. Zámecký pivovar byl postaven roku 1630 a přestavován v 1. pol. 18. a 2. pol. 19. století. Při jeho barokní přestavbě byla upravena původní brána, která nad obloukem byla doplněna atikou ze ZNAKEM, po stranách zdobených pilastry a pseudojonskými hlavicemi. Nad atikou je štít s vysokým středem a po stranách s vázami, na nichž jsou vytesány lidské hlavy. Na budově je pamětní deska BEDŘÍCHA SMETANY,

kteřý se zde roku 1824 narodil. Desku vytvořil roku 1880 litomyšlský rodák, kameník a sochař František Metyš. Mramorová deska je doplněna reliéfní podobou B. Smetany. Tato deska původně nesměla být na pivovar osazena. Od roku 1880 do roku 1912 byla tedy umístěna na domě čp. 61 na litomyšlském náměstí, kde se zdržoval B. Smetana krátký čas u rodičů své matky. Po sejmutí byla uložena v Městském muzeu až do roku 1924, kdy byla přenesena do interiéru Smetanova rodného bytu v zámeckém pivovaru. Na rodný dům byla roku 1912 zasazena pamětní deska od akad. sochaře Josefa Šejnosta. Na této desce je reliéf sklánějících se su-

diček nad kolébkou malého Bedříška a nápis: „Zde v budově panského pivovaru narodil se 2. března 1824 z rodičů Františka a Barbory, rodem Linkové, BEDŘÍCH SMETANA, tvůrce české hudby.“ Písmo bylo zhotoveno dle návrhu architekta Pavla Janáka (1882-1956). Tato deska byla roku 1949 přenesena do Městského muzea a na pivovare byla odhalena původní deska Františka Metyše.

Na jižní straně pivovaru do Jiráskovy ulice byla roku 1860 zasazena deska se znakem Thurn-Taxisů s datem 1583-1860.

Do rohu zámecké zahrady v její venkovní zdi ve směru ke koleji byla roku 1879 instalována socha SV. METODĚJE nákladem Alexandra Thurn-Taxisa. Sochu vytvořil v roce 1878 litomyšlský sochař a kameník František Metyš podle návrhu stavebního rady Schulze z Řezna. Je velmi podobná soše Cyrilové v chrámu sv. Víta v Praze, která je dílem Václava Levého. Metoděj má zdviženou pravici, levici opírá o štít s cherubíny a bibličtými znaky. Štít býval pozlacen. Výklenek, ve kterém plastika stojí, je novorenesančně orámován.

Připravuje Alena Randáková

PRODEJ NOVÝCH BYTŮ

1+kk, 2+kk, 3+kk (od 49 m² do 95 m²)

do osobního vlastnictví

v Litomyšli v lokalitě U Školek

VÝSTAVBA ZAHÁJENA

dokončení podzim 2007

V současné době Vám zajistíme úvěr na koupi bytu za výhodných podmínek

Pro PLS Invest prodává realitní kancelář
CONSULT VK Litomyšl, s.r.o.,
Smetanovo nám. 120,
Litomyšl, tel./fax: 461 612 670-1
e-mail: reality.consultvk@lit.cz,
mobil: 728 080 947

Marie Cantoni v Domě U Rytířů

V pátek 28. července byla v Domě U Rytířů v Litomyšli zahájena výstava malířky českého původu žijící v Itálii Marie Horáčkové - Cantoni. Narodila se v Brně, kde získala i technické vzdělání. Až život v Praze ji přivedl mezi umělecky orientované vrstevníky do kavárny Viola. Také díky nim se rozhodla přihlásit se do večerního malířského kurzu na Akademii výtvarných umění. Rozhodující pro její umělecký vývoj bylo ale až její studium malby pod vedením profesora Pozzati na Akademii výtvarných umění v Bologni. V roce 1978 získala první cenu na přehlídce výtvarného umění ve Varenne za svoje obrazy s lidově etnografickou koncepcí. Vidiny českomoravské vsi snad tehdy měly nahradit tak vzdálenou skutečnost, zpřítomnit domov. Prestože v těchto dílech mnohdy nejsou realistická pojetí, jistě v nich nalézáme nádech života, oduševnělost přírody. Samostatně vystavu měla již od roku 1951 především v řadě italských měst, v německém Einsingenu, v Praze, Litomyšli i Vysokém Mýtě. Společně pak vystavovala ve Ferrare, Miláně, Monte Carlu, Římě i v Kalifornii.

V rannější tvorbě, kterou již malířka představila české veřejnosti při zahájení partnerské spolupráce mezi svým druhým domovem - Regio Emilia a Litomyšlí v roce 1994, jsme se mohli setkat i s její další, možná nečekanou, kvalitou - ironií. Nevytváří však ironii malbou, ale ironizuje samotnou schopnost malířského vyjádření deformací, nadsázkou. Její obrázky z tohoto období si berou na mušku měšťáckou společnost, která umění vyhradila privilegovanou pozici, jež mu pravděpodobně nenáležejí.

Současná výstava nás seznamuje s jejím dalším uměleckým vývojem. "Domnívám se, že každý výtvarník po určitou dobu, nebo dokonce stále sleduje a upřesňuje nosné téma, které se v různých podobách a formách v jeho díle opakují. Já pořád ještě pomalu a nejistě hledám nové formy k tomu, co bych chtěla prostřednictvím malby říci," nenechává na pochybách ani znalce svého díla, že se na současně vystavě setkali opět s možná až překvapivým souborem posledních prací. Marie Horáčková má ráda život na venkově a všechno, co k němu patří - proto si s manželem Vitoriem pořídili nedaleko Vysokého Mýta prázdninový domek. Svůj zájem o toto specifické prostředí se snaží vyjádřit různými symboly a formami, především ale barvami. "Vždy mě přitahovala lidová tvorba, malůvky na skle a na starobylém nábytku, paralelně s tím i arte brut a tvorba mentálně postižených," přibližuje svoje inspirační zdroje malířka a s pokorou přiznává i svá drobná zklamání: "Často se mi stává, že v dílech jiných malířů s obdivem a překvapením objevuji, jak jim se podařilo vytvořit to, o čem jsem se snažila a co jsem si přála i já." Souputníky na její stále cestě hledání můžete být v Domě U Rytířů do 23. srpna.

Eva Hudečková

Marie Cantoni s manželem Vitoriem.

V pozdních nočních hodinách 6. července jsme se vrátili z Prahy ze XIV. Všesokolského sletu. Všichni jsme unaveni, ale plní dojmy, jsme šťastní, že jsme se akce zúčastnili a že se všichni vrátíme zdraví.

V sobotu 1. července odjela naše skupina cvičenců - 17 mladších žáků s doprovodem, 7 starších žáků s doprovodem, 5 mužů a 4 ženy - do Pardubic a poté zvláštním sletovým vlakem do Prahy. Po příjezdu do Prahy nás zvláštní autobusy rozvezly do pražských škol k ubytování. My jsme bydleli ve dvou školách na sídlišti v Řepích.

Čekal nás náročný týden, náročné přesuny po Praze - tramvaje, autobusy, metro, spousta hodin na seřadištích a na cvičebních plochách stadionu Evžena Rošického na Strahově, úmorné vedro, někdy dost nervozní a hlasité pokyny vedoucích skladeb, ale v závěru překrásné pocity z úspěšného provedení skladeb, z úžasné přátelské atmosféry mezi všemi cvičenci, radost i slzy štěstí.

Jako vedoucí skupiny mladších žáků si nyní dovoluji zhodnotit náš pobyt v Praze.

Na výbornou hodnotím perfektní systém dopravy ve dnech sletu. Nesetkaly jsme se s neochotným řidičem, kterému by se nelíbilo štěbetání dětí. Přeplněné sletové autobusy v krátkých intervalech navázely a odvážely cvičence na Strahov a zpět.

Co se týká Pražanů, zde už tak nadšená nejsem. Je mi jasné, že i oni jezdili do zaměstnání, že i jim bylo teplo, že oni jsou tam doma, ale některé nemístné poznámky a pohledy byly dost nepříjemné. O to víc, že takto negativně se chovali lidé třicetiletí a mladší - lidé, kteří mají doma malé děti a měli by být tolerantnější. Naopak lidé starší, a hlavně staří lidé, byli

senzační. Kde je asi chyba? K ubytování na podlahách školních tříd a ke stravování nemám připomínek - snad jen to, že ve velkých vedrech nemá nikdo chuť na dvě vařená jídla denně. Proto tolik zbytečných zbytků. Ale to je spíš námět pro hygieniky a stravovací komise. Samotný pobyt na Strahově měl vždy svoji atmosféru. Cvičení se setkávají a smějí se na sebe, udělují si vzájemně pochvaly. Asfaltová plocha seřadiště byla pravidelně kropena a kropit se nechávali všichni - i dospělí a vůbec jim nevařilo, že jejich účesy potom nebudou perfektní. Poděkování patří i za snahu zajištění dostatku pitné vody v PET lahvích pro všechny cvičence. Kdyby jí bylo třikrát více, stejně by jí bylo málo.

Samotná cvičení hodnotím výborně. Všechny skladby měly své kouzlo, některé úbory a skladby vynikly spíš v menších stadionech, jiné naopak. Vidět z horních tribun stadionu mění se obrazce na ploše je zážitek, při kterém se někdy až tají dech. Česká televize přenášela pouze čtvrtě hodinový program. Časový harmonogram celého odpoledne byl přesně na minuty daný. Proč byl přenos násilně ukončen po 16. hodině, když bylo známo, že ukončení sletu je naplánováno na 16.20 hodin? Proč nemohli diváci doma (a my nyní po svém návratu) vidět náročný, ale nádherný závěr, kdy na ploše stadionu bylo několik tisíc cvičenců ze všech skladeb, proč v přenosu chyběl upřímný pozdrav pana prezidenta Klause? Proč nebyl uskutečněn přenos I. programového dne ve středu večer? Proč veřejnosti nebyl zprostředkován zážitek ze zahajovacího sletového večera v Sazka Areně? Proč ze sletového průvodu Prahou vznikl pouze několikaveršový šot, ačkoli přenosových vozů České televize bylo na trase průvodu vidět mnoho? Proč byl odpolední přenos tak neprofesionální? Mnohé záběry „ze tmy“, záběry ze stejných míst a na stejné cvičence. Úplně chyběly záběry shora na plochu. No a komentáře, ty už raději nebudu hodnotit vůbec. Česká televize mě v tomto případě moc a moc zklamala. Znovu se ptám, kde se stala chyba? Je to v penězích nebo nezájmu?

Nyní jsme všichni doma, děti si užívají prázdnin, mnozí z nás dovolených. Věřím, že hlavně děti si z celého sletového roku a ze sletu v Praze odnesou do života krásné a nezapomenutelné zážitky. Ty „moje“ holčičky dnes mají kolem deseti let - další slet bude v roce 2012 a to jim bude kolem šestnácti. Budou i příště tak nadšené a dají se do nácvičky některé ze skladeb pro jubilejní XV. Všesokolský slet? Na to dnes neumím odpovědět, ale věřím...

Dana Kmošková

Růže, které nelze přesadit

Výzvu ke smíření a dialogu se stal při slavnosti na Růžovém paloučku u Morašic proslav ministra pro místní rozvoj Mgr. Radko Martínka. První červencová neděle patřila na tomto památném místě tradičnímu setkání lidí dobré vůle, kteří každoročně svojí účastí vyjadřují úctu nad osudem českých bratří. Ti se podle pověsti právě na Růžovém paloučku loučili se svou vlastí.

„Růžový palouček není jen místem loučení se zemí, ale také potvrzením Boží přítomnosti s těmi, kdo jsou slabí a vyhnání,“ prohlásil evangelický farář Bohumil Baštecký z Poděbrad, známý též z pořadů Českého rozhlasu, který pronesl své zamýšlení. Připomněl také pověst o kalichu, který je prý kdysi na paloučku zakopaný, buď těmi, které vyhnala pobělohorská moc, nebo již v 15. století, kdy utíkali mnichové z kartuziánského kláštera v Tržku, který byl Žižkovým vojskem vypálen. „Jedno platí pořád - tohle místo je spojeno se slabými, kteří jsou nuceni opustit domov, utíci před mocí, kvůli svému vyznání, kvůli svému postoji,“ dodal kněz. Onen kalich, který se mimochodem nikdy nepodařilo nalézt, je podle evangelického kněze spíše směr a moudrost a smysl a cíl - tajemství. „Nic tady není a přesto sem každý rok přichází společenství, které si připomíná loučení s vlastí, drahým místem. A pěstuje a zná ten paradox, že místo, domov, vlast si nepřenese ani v sebevšechném pytlíku s hlínou, vždyť ani zdejší růže se nedají přesadit. Že každé vyhnání znamená bolest a touhu aspoň po místě k poslednímu spočinutí, a na druhé straně, že nejcennější věci jsou ty, které nosíme v srdci a nejdůležitějším místem pro spočinutí je náruč druhého či Pána Boha,“ uzavřel svoji řeč Bohumil Baštecký.

Text a foto Ivan Hudeček

V kulturním programu vystoupili Alfréd Strejček a Jitka Molavcová.

Salon připomíná patnáctiny sdružení výtvarníků

Letošní Salon Unie výtvarných umělců, oblastního sdružení Hradec Králové, který až do konce srpna probíhá v Zámeckém pivovaru v Litomyšli, se nese též v duchu patnáctého výročí existence této organizace. Již šestý ročník salonu nabízí obrazy, grafiku, plastiky, ale i sklo a paličkovou krajkou. Přestože je ve sdružení zapojena zhruba stovka výtvarníků, své práce tu demonstruje jen čtyřiatřicet z nich.

Z poněkud konzervativního přístupu k umělecké tvorbě vybočují experiment v keramice Posel z druhohor od Jiřího Dudychy, obdařený též zvukovými efekty. V technologickém ohledu zaujmou relativně velké skleněné plastiky Milana Krajčicka. Vyrobeny litím skla do forem, navazují na vynález profesora sklářské školy v Železném Brodě Jana Černého, který získal světovou pozornost v 60. - 70. letech. -red-

Čtrnáctý Všesokolský slet ukázal, že sokolská myšlenka žije dál

Když před dvanácti lety zahajoval prezident republiky Václav Havel 12. Všesokolský slet, prohlásil mimo jiné: doufám, že to není slet poslední. Opravdu nebyl. V roce 2000 se konal třináctý a letos, od 2. do 6. července, čtrnáctý. Ten vůbec první se konal roku 1882. Bylo to při příležitosti 20. výročí založení Sokola a pořadatelem byla Jednota Pražská. Určitě nejpůsobivější dojmy zanechal na našich předcích slet desátý v roce 1938, který se stal národní manifestací proti nastupujícímu nacismu, který jako černý mrak hrozil Evropě i celému světu. My vzpomínáme na jedenáctý slet o deset let později. Početná skupina žáků pod vedením bratra učitele Miroslava Mlejníka spolu s ostatními cvičiteli se zúčastnila sletu v Chrudimi a v Praze. Lásky našich rodičů k Sokolu i naše dojmy z tohoto sletu v nás probudily to, co vlastně sokolské hnutí přináší. Poslední tři slety nás v tom jen utvrdily.

Letos to bylo znovu úžasné. Kdo byl však přímo na místě, mohl prožít neopakovatelnou atmosféru sletu. Cvičenci ze 14 zemí tří kontinentů šli

v průvodu spolu se sedmi dechovými a folklórními kapelami z Václavského náměstí na náměstí Staroměstské. Pětadvacet tisícům Sokolů mávaly tisíce příznivců na chodnicích, projevovaly jim obdiv a nadšení a zdravily je v různých jazycích. V řadách cvičenců bylo hodně mladých lidí, což je známka toho, že Sokol žije a nestárne. Závěrem si dovoluji přinést poselství České obce sokolské všem lidem dobré vůle: Věřme v pravdu, demokracii, humanismus a pokrok! - Zveme všechny podobně smýšlející občany do našich řad! - Zveme všechny, kteří mají zájem o tělesný i duševní rozvoj svých dětí. Chápeme tělocvik a sport jako prostředek k utužení zdraví a výchově těla i ducha. Dnešní společnost potřebuje lidi zdravé, zdatné, vzdělané i pracovitě. - Nabízíme pobyt mezi slušnými lidmi, radostný pohyb pro zdraví a bratrské, přátelské prostředí a pohodu pro duši i srdce. Jsme přesvědčení, že zlepšení morálního stavu naší společnosti musí začít od jednotlivců. Přijďte to s námi zkusit! Patnáctý Všesokolský slet se uskuteční v roce 2012.

Jaroslav Jiráček

Vzpomínkové kalendárium Litomyšle v srpnu 2006

50 let - 1. srpna 1956 zemřel **Pavel Janák**, architekt, autor podstavce pomníku B. Smetany na náměstí. Těž architekt pražského hradu.

145 let - 1. srpna se narodil v Litomyšli **Vladimír Augusta**, poslední majitel tiskárny a kartonážky jeho jména v Litomyšli. Člen a funkcionář několika spolků.

115 let - 5. srpna se narodil v Litomyšli **Stanislav Mikuláš Horský**, obchodník, člen a funkcionář mnoha spolků, dlouholetý velitel Okresní hasičské jednoty, absolvent vyšších hasičských i chemických kurzů, instruktor hasičských sborů atd.

25 let - 15. srpna 1981 zemřela v Litomyšli **Ludmila Zemanová - Viktorová**, operní pěvkyně, přední členka Vlastimilu. Pochována v Litomyšli.

100 let - 16. srpna 1891 se narodil **Rudolf Paul**, majitel tkalcovny v Partyzánské ulici. Zahynul v roce 1942 v Osvětimi.

155 let - 23. srpna 1851 se narodil v Hronově **Alois Jirásek**, spisovatel, dramatik, profesor na Gymnáziu v Litomyšli. Autor stěžejních knih minulých dvou století. Litomyšl proslavilo jeho dílo Filosofská historie i drama Vojnarka, M.D. Rettigová ad. Některé jeho knihy i drama jsou zfilmovány. Jeho pomník je v ulici A. Jiráska a pamětní deska na Buřvalce. Jeho žena je z Litomyšle a na hřbitově je pochována i jejich dcera.

115 let - 22. srpna 1891 zemřel v Praze **Jan Neruda**, básník a spisovatel zcela národní. V Litomyšli byl redaktorem časopisu Obrazy ze života, který vydávala Augustova tiskárna (tiskla i jeho povídky). O jeho pobytu v Litomyšli napsal studii Albert Pražák. V Litomyšli bohužel sále chybí jeho pamětní deska.

90 let - 23. srpna 1916 se narodil v Litomyšli **Jan Koniček**, konstruktér firmy Aero Praha. Popraven v roce 1942.

140 let - 25. srpna 1866 se narodil v Jindřichově Hradci **Václav Hanus**, filolog, překladatel, profesor na litomyšlském gymnáziu.

110 let - 26. srpna 1896 se narodil v Kladně **Svatopluk Klír**, malíř, grafik, návrhář krásných knižních vazeb, profesor na gymnáziu v Litomyšli, Sokol, člen kulturních organizací.

120 let - 27. srpna 1886 se narodil v Litomyšli **Josef Páta**, profesor Univerzity Karlovy v Praze, propagátor slovanské vzájemnosti, autor článků o slovanských zemích v Bulharsku, Lužici, Srbsku ad. Autor knih, článků i brožur o Litomyšli i okolí v časopisech a novinách, Sokol, člen výboru ČOS pro zahraniční styky. Popraven v roce 1942 v době Heydrichiády.

115 let - 27. srpna 1891 se v Nových Hradech narodil **Jan Rejman**, úředník berní správy v Litomyšli, funkcionář mnoha spolků a organizací, člen Revolučního národního výboru s vedoucí funkcí ve městě, člen zastupitelstva po volbách za lidovou stranu.

40 let - 28. srpna 1966 zemřel v Brně **František Autrata**, ředitel Gymnázia v Litomyšli, autor pedagogických knih, překladatel.

85 let - 25. srpna 1921 se narodil v Praze **Jiří Šperl**, spolujatel tiskárny v Litomyšli, člen mnoha spolků, Sokol, divadelní ochotník, hasič, příkladný kamarád. V roce 1942 byl popraven v Pardubicích.

Připravuje **Miroslav Sobotka**

Poděkování

Rádi bychom touto cestou poděkovali MUDr. Petru Viškoví z litomyšlské nemocnice, kterému jako jedinému nebyl lhostejný zdravotní stav naší šestnáctiměsíční dcery. Jeho profesionální přístup, správné posouzení jejího zdravotního stavu a následně rozhodnutí o převozu do Fakultní nemocnice v Hradci Králové bylo rozhodující pro její záchranu.

Dále chceme poděkovat týmu lékařů a sester ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové - Klinika infekčních nemocí za jejich výbornou práci.

Rodina Bartoňova, Sloupnice

Nové knižní tituly v Městské knihovně

James Patterson - Dům na pláži, Linda Howard - Líbej mě, když spím, Sidney Sheldon - Moje druhé já, Doris Glück - Umlčená, James Hadl Chase - Láska může být osudná, Marc Lévy - Příště, Primo Levi - Když ne nyní, kdy?, Tafana Březinová - Tři holčičky na římsce, Lindsey Davis - Čas odejít, Peter Ackroyd - Fiktivní deník Oscara Wildea, Tim Cockey - Nůž v zádech, Paul Doherty - Píseň gladiátora, Edita Dufková - Za okraj světa, Peter Mayle - Honba za Cézannem, Joan Grant - Okřídlený faraon, Sergio Bambaren - Co nám šeptá oceán, Bill Napier - Záhadná ikona, Ota Ulč - Klokánie a obtížná sousedství, Hannah Howell - Rytíř z Vysočiny, Jodaso Hornánová - Blechy v kožichu, John Cannolly - Černý anděl, Jan Cézar - Četnické humoresky,

Tom Clancy - Odrazový můstek, Linda Owen - Velká kniha aranžování, Karin Greiner - Pokojové rostliny, Matth Richardson - Kniha o světových prvenstvích, Jiří Junek - 100 staveb, Lenka Šikrha - Bulharsko plné prožitků, Milan Valach - Češi v neklidné době, Jiří Sladký - Irán plný mučedníků, Zdeněk Matějček - Sociální aspekty dyslexie, Jiří Červenka - Šla s ním až k šibenici, Antonín Benčík - Vražda jménem republiky, Renáta Růžicková - Stopy židů v Pardubicích, Vladimír Liška - Neslavné konce mocných II., Pelé - Pelé, Ladoslav Chmel - Saša Rašilov & Saša Rašilov, Cyril Hádek - Konec Přemyslovců v Čechách, Morris Venden - jak Ježíš jednal s lidmi, Robert Rohál - Kdo by je neznal, Emma Patmore - Pečení.

Malá slavnost v knihovně k 115. výročí jejího vzniku

Malá slavnost v městské knihovně, která se uskutecnila ve středu 28. června, připomněla sto patnáct let existence tohoto kulturně vzdělávacího zařízení. Přišli nejen zaměstnanci a někteří pravidelní návštěvníci, ale i partneři litomyšlské knihovny i ti, kteří tu v minulosti často vystupovali jako přednášející. Za město pozdravili přítomné starosta Jan Janeček a místostarosta Radomil Kašpar. Ředitelka knihovny Jana Kroulíková při této příležitosti poděkovala Městu za vstřícnost při dalším rozšiřování prostor pro čtenáře. Letos v říjnu by měla být totiž v přízemí budovy zpřístupněna čítárna, která vznikne ze skladových prostor.

foto Ivan Hudeček

Otevřené dvory opět v Nové Vsi

Na statku Jiřího Opleštila v Nové Vsi u Jarošova bude v sobotu 5. srpna v 17 hodin zahájen šestý ročník výstavy amatérských i profesionálních výtvarníků a fotografů s názvem Otevřené dvory 2006. Vernisáž a setkání přátel výtvarného umění a kumštu ozdobí koncert hudební skupiny Hadry z těla z Janova, občerstvení bude vedle nápojů zajímavé i tradičně výtečnou dršťkovou polévkou. -red-

Trstěnické divadelní léto 2006

V pátek 18. srpna a v sobotu 19. srpna (vždy večer od 19 hodin v přírodním areálu školy) se uskuteční představení nové divadelní hry Ády Hurycha napsané dle skutečné události na počátku minulého století Láska a bolest aneb tam u nebeských bran. Hrají členové divadelního souboru Vojnarka.

Dožínky v Trstěnici

Dožínky s Moravěnkou a Litomyšlskou jedenáctkou s krojovaným průvodem s koňmi, kočáry a mažoretkami od Obecního úřadu se konají v neděli 20. srpna od 13 hodin s taneční zábavou na parketu do 21 hodin večer. Akce se koná pod patronací Pardubického kraje a je garantována stálými sponzory z regionu. Občerstvení zajištěno, vstupné 70 Kč, děti 20 Kč.

Kované skvosty i snové obrazy

Klub přátel umění v Ústí nad Orlicí otevřel v pátek 7. července v Galerii pod radnicí slavnostní vernisáž velice zajímavou výstavu kovaných plastik Karla Bureše a snových obrazů Jiřího Motáka. Úvodní slovo přednesla PhDr. Ludmila Marešová - Kesselgruberová. V hudebním programu se představili bývalí žáci ZUŠ J.Kociana v Ústí nad Orlicí.

Karel Bureš se narodil v lednu 1958 ve Vysokém Mýtě, vlastní kovářský ateliér si otevřel v Cerekvici nad Loučnou hned po společenských změnách v roce 1990. Dálkové studium odborné školy v oboru umělecký kovář a zámečnický ukončil v roce 1992. Protože se mu studium umělec-

Jiří Moták a Karel Bureš

ké kovařiny stalo příjemným koníčkem, v letech 1998-2000 absolvoval mistrovskou školu v oboru umělecký kovář a restaurátor s certifikační zkouškou platnou v Evropské unii, stejné obory studoval i v ateliéru profesora Alfréda Habermana v italských Benátkách. Nebývalých úspěchů dosáhl na prestižních mezinárodních kovářských soutěžích Hefaiston na Helfstýně. Do Ústí nad Orlicí zavítal umělec se svoji figurální tvorbou poprvé a od zaplněné Galerie pod radnicí sklídl zaslužený obdiv. Málokdo chápal, jak je možné z chladného kovu vytvořit detailně propracované obličej, ladné ženské křivky i vlasy či prstíky rukou. „Zloděj čas - Jarní vítr - Svádění - Tanečnice - Trn v patě - Kamenná srdce - Salome - Bezradný faun - Pod sprchou - Namlouvání - Stín katedrály - Vyhnání z ráje - Svatá Anežka“ a další mosazné a železné skvosty mohli návštěvníci obdivovat až do 30. července.

Jiří Moták - rodák z Litomyšle (1978), maturoval v roce 1998 na vysokomýtské ISSTH, navštěvoval malířské kroužky Vladimíra Vícha a Sárky Frankové, do prvních malířských pokusů se pouští po vojné v roce 1999. Jeho život i výtvarný projev ovlivnila

velice významně jeho první cesta do Indie v roce 2003, kde se věnoval duchovním cvičením. Další duchovní praxi prodělal v roce 2004 v Nepálu. Po návratu do Indie v roce 2005 se setkal s duchovním učitelem, jogínem a lamou Karmou Lhundupou Rinpochem, který dále jeho duchovní život i tvorbu ovlivnil. Jiří Moták nemaluje zásadně na objednávku, obrazy jsou zrcadlem jeho duchovního vývoje. Podobají se zátiším duše, která hloubá nad podstatou sebe sama a nachází odpověď v kontrastu mezi snem a realitou, v kompromisu mezi přáním a neprochýbností všedního života. Každý z obrazů

je sdělením a hlubokou myšlenkou, která se nedá jen tak přehlédnout. Talent malíře je vystupňován dotykem křesťanské mystiky i dramatickou smrtí jeho mladšího bratra. V posledních letech se jeho inspirace opírá i o nauky rodilých Tibetanů.

Motákovy obrazy vytvářejí vzácnou atmosféru klidu, meditace a inspirace vnitřního světa, pro některé diváky jsou i léčivé.

Prěsvědčit se o tom mohli návštěvníci Kongresového centra zámeckého pivovaru v Litomyšli, v Galerii Krňávkovi Rovensko u Zábřehu (2002), malíř samostatně vystavoval i o rok později v Linhartově nadaci Praha, v olomoucké galerii Podkova a v Čajovně v muzeu v Litomyšli, vloni představil svá díla v eku-
menickém kostele Boží lásky v Budislavi a v pražském Duchovním centru Lotus, společně vystavoval na farním úřadě Církve československé husitské v Litomyšli. Ve svém rodišti se zúčastňuje i Východočeských výtvarných salonů. Do Ústí nad Orlicí přivezl kromě jiného díla „Charón - Jogín - Pouť k zářícímu květu - Spojení - Zrození dne - Milarepa - Volnost - Kristus - Víla s labutí - Svatý muž - Múza“ a mnohé další oleje na plátně.

Text a foto Milan Richter

České dny v Drážďanech

České centrum Drážďany oslavilo ve dnech 14. - 23. července spolu s městem Drážďany 800 let od jeho založení.

Od 20. do 21. července se v rámci tzv. Českých dnů představilo České centrum a sdružení Česká inspirace, jejíž členem je i město Litomyšl. Sdružení si vytkllo za cíl pozvat turisty do České republiky, ale nejen do Prahy. A tím, co jim nabízí především, je „kulturní turistika“, pozvánky na divadelní a hudební festivaly, koncerty na zámcích a hradech, výstavy výtvarných děl a řadu dalších společenských a kulturních zážitků. Na ulici Hauptstrasse bylo možné po dva dny ve stánku České inspirace a Českého centra najít komplexní nabídku jednotlivých českoinspiračních měst, doplněnou společným kulturním kalendářem a tématicky zaměřenými publikacemi. I přes neskutečně teplé počasí přišly k chuti návštěvníkům jednak výrobky Hradecké pekárny z Hradce Králové a Cukrárny ze Stěže, ale i koláče a zelnáky z jihočeského města Jindřichův Hradec. Nechyběl ani chléb se škvarky a cibulí a ochutnávka oblíbené Becherovky z města Cheb. Tato bohatá nabídka pochutin byla doplněna i nabídkou kulturní - představilo se pouliční divadlo Mímotaurus z Prahy, zahrál revivalband All Right z Chebu a vystoupila zpěvačka Vesna s harmonikou. České centrum využilo městských oslav k uspořádání akce, která jistě přispěla k další propagaci České republiky a její kultury v zahraničí.

Ing. Daniela Mandáková, ředitelka České inspirace

Ze spolkové činnosti

Z Kroužku Jihočechů

Upozorňujeme členy a přátele kroužku, že zářijová schůzka se uskuteční již 7. září v restauraci Slunce v 18 hodin (původní termín schůzky 21. září se tím ruší). Vyslechneme přednášku pana Miroslava Škrdly o M.D. Rettigové a povíme si o připravovaném zájezdu (Košumberk, Chlumek, Lužec), který se bude konat 14. září. Výbor KJ

Zveme vás do naší skvělé restaurace na speciality ukrajinské kuchyně

Stylová
restaurace
u Kolji

Mařákova 365
570 01 Litomyšl
tel.: 461 618 196

po, út, st, čt: 10 - 22 hod.
pá, so: 10 - 01 hod.
ne: 10 - 22 hod.

Chcete být nápomocni při tvorbě plánu rozvoje sociálních služeb?

V červnovém vydání Lilie jste si mohli přečíst informaci o projektu „Komunitní plánování sociálních služeb mikroregionu Litomyšlsko“, který je spolufinancován z fondů Evropské unie. V současné době práce na projektu již probíhá. V přízemí Domu s pečovatelskou službou (v nemocnici) byla zřízena kancelář pro koordinátora. V této etapě mapujeme sociální služby nejen v Litomyšli, ale také na území celého mikroregionu Litomyšlsko. Úkolem je mimo jiné zjistit pokrytí daného regionu již fungujícími sociálními službami.

Daná problematika se dotýká téměř všech obyvatel. Proto chcí dnes tímto způsobem oslovit všechny čtenáře Lilie, kteří jakoukoliv sociální službu již využívají nebo chtějí využívat (ať již sami nebo jejich rodinní příslušníci).

Komunitní plánování není založeno na direktivním vedení, ale právě naopak na vzájemné spolupráci, diskusi a naslouchání problémům druhých.

Spolupracovat spolu musí zadavatelé, poskytovatelé a uživatelé služeb. Právě od poslední zmíněné skupiny - uživatelů, by měly vycházet podněty, přání, návrhy a připomínky. Vždyť kdo jiný, než-li ten, který službu potřebuje nebo využívá, by se k ní měl vyjadřovat. Pouze vzájemný dialog a kritické připomínky vedou ke zlepšování situace a v návaznosti na to ke spokojenosti uživatelů se službami. Lidé se v současnosti neradi zapojují do činnosti, která je „nepálí“. Avšak bez veřejnosti nemůžeme kvalitní plán rozvoje sestavit.

Právě proto uvítám všechny, kteří se nebojí vyslovit svůj názor a chtějí se podílet a být přítomni při práci na plánu rozvoje sociálních služeb. A přítom je jedno, zda-li Vám je 18 nebo 80 let. Důležité je, že do skupiny vnesete připomínky a podněty své, svých vrstevníků, přátel, příbuzných a známých, se kterými máte stejné nebo podobné problémy. Pokud Vás moje nabídka osloví a máte odvahu pustit

SROP

se do toho s námi, prosím, kontaktujte mě. Ráda Vám poskytnu bližší informace.

V litomyšlském zpravodaji Lilie budeme nadále zveřejňovat aktuální informace k dané problematice.

Kontakt : tel. 461 654 903 (mobil 739 755 597), e-mail: kps.lit@email.cz

Ráda Vás přijmu i osobně v kanceláři, kterou najdete v přízemí Domu s pečovatelskou službou (zelená budova naproti nemocnici, vedle prodejny zdravotnických potřeb a půjčovny pomůcek). Přítomna jsem vždy v pondělí a v úterý (nebo po telefonické domluvě i jindy). Prejti Vám krásné léto.

Dana Šedá,

koordinátorka sociálních služeb v Litomyšli

Z dopisů čtenářů

MŠ Jarošov nejen pro děti...

Jménem rodičů dětí z Mateřské školy Jarošov bych chtěla poděkovat paní ředitelce J. Jirouškové a I. Šnébergerové za pilnou a vyčerpávající práci s našimi dětmi a za uskutečnění mimořádných akcí pro nás rodiče. Na podzim jsme s dětmi strávili příjemné odpoledne při vyrábění dekorací z přírodních materiálů, které děti samy nasbíraly. V únoru nás paní učitelky pozvaly na divadelní představení pana Jana Havla z vysokomýtského divadla Srdíčko. Předvedl nám, jak lze vyrobit a oživit loutky z vařeček, kolíčků, kapsníků, utěrek atd. Nakonec jsme společně s dětmi toto umění vyzkoušeli. Na závěr školního roku pro nás paní učitelky ve spolupráci s místními skautkami připravily vycházku do okolí se spoustou her a sportovních disciplín. Při večerním táboráku jsme si opekli špekáčky a příjemně si popovídali. Mezi další aktivity naší školky patří i besídka (vánoční, k svátku Dne matek), noční spaní ve školce s hledáním pokladu a účast na kulturních akcích pořádaných Obecním úřadem Jarošov.

H. Olbrichová

Služby LSPP na srpen

Pondělí - pátek 17.00 - 21.00 - **nevýjezdová LSPP** složená ze zdravotní sestry LSPP a lékaře RLP v prostorách cévní ambulance chirurgického ambulantiho traktu monobloku; tel. 461 655 519.

Sobota 8.00 - 17.00 - **výjezdová LSPP** složená ze zdravotní sestry LSPP a lékaře Nemocnice Litomyšl v prostorách cévní ambulance chirurgického ambulantiho traktu monobloku; tel. 461 655 519.

Neděle 8.00 - 17.00 - **výjezdová LSPP** složená z praktického lékaře a zdravotní sestry LSPP v prostorách svých ambulancí (Sanatio a.s. - poliklinika Bří Štátných 645 a ambulance MUDr. M. Plaché).

Neděle 6. srpna MUDr. Jindrová - Sanatio a.s.; tel. 461 611 277

Neděle 13. srpna MUDr. Rothscheinová - Sanatio a.s.; tel. 461 614 421

Neděle 20. srpna MUDr. Plachá - 9. května 810; tel. 461 615 415

Neděle 27. srpna MUDr. Večeřa - Sanatio a.s.; tel. 461 614 878

Nedělní služby lékařů LSPP organizuje MUDr. E. Leichterová.

Ze spolkové činnosti

Kanadští esperantisté opékali české párky

V posledních dnech kanadští manželé, žijící v Calgary, navštívili město Litomyšl. Důvodem jejich návštěvy v naší republice byl Mezinárodní kongres katolických esperantistů, který se letos konal ve Velehradě. Je dobrým zvykem, že místní účastníci kongresu zvou esperantisty cizích zemí na návštěvu do rodného města. Tak nyní učinil i esperantista Josef Flidr z Litomyšle. Pozval Jacqueline a Milana Sveda do Litomyšle, aby jim ukázal pamětihodnosti města i okolí včetně města Poličky s rodnou světničkou Bohuslava Martinů. Nejvíce je zaujal litomyšlský zámek. Příjemné chvíle strávili na zahradě hostitele, kde besedovali s esperantisty z Litomyšle, České Třebové a Žamberka. Navázali zde nová přátelství a získali nové korespondenty. Z Litomyšle pokračují na Světový esperantský kongres, který se v těchto dnech koná v italské Florencii. Až do konce srpna budou cestovat po Evropě.

Libuše Dvořáková

Bezplatná inzerce

Koupím RD v Litomyšli (i k rekonstrukci). Tel.: 774 312 769. **Koupím byt**, nejlépe na Komenského nám. nebo v Zahájské ulici. Tel.: 602 402 614. **Prodám pánské jízdní kolo** Liberta, červené barvy, s přehazovačkou, kola 28". Cena 450 Kč. Tel.: 723 267 237. **Prodám zděný byt 3+1 v Litomyšli**, v osobním vlastnictví s balkonem a garáží, po celkové rekonstrukci v roce 2000. Tel.: 605 864 688. **Prodám byt 2+1 v Litomyšli**. Tel.: 603 784 151. **Prodám učebnice Kuchař - čísník** pro pohostinství za 1000 Kč. Tel.: 736 418 152. **Prodám rodinný dům** v obci Horní Újezd. K objektu patří garáž, kůlny, sklep, skleník, zahrada 1055 m². V objektu je elektro, voda, topení na tuhá paliva i plynové. V blízkosti BUS zastávka, obchod, MŠ. Tel.: 602 138 372, 777 759 655.

Křížem kráčem prázdninami

Čtvrtý ročník projektu Křížem kráčem prázdninami byl zahájen 10. července. Nabitý program je připraven pro děti prvních až pátých tříd základních škol nejen z Litomyšle. Od půl osmé do tří hodin odpoledne nad malými účastníky nabízen při jejich aktivitách bdí zkušené pedagožky ve spolupráci se studentkami pedagogické školy. V případě potřeby mohou využít i zázemí Mateřského centra v Ropkové ulici. Zasluhou Mgr. Velce mohou děti hrát zdarma také bowling, mohou se chodit vyřádit na zastřešený zimní stadion nebo na tatami do nové tělocvičny pana Koháka na Veselce. Přebytečnou energii zde mohou vybit i do boxovacích pytlů. Letošní léto je také příznivě nakloněno každodenním radovánkám na plovárně, jejíž používání je také díky panu Hanusovi zdarma. Kromě obědů v jídelně základní nebo mateřské školy je dětem v současné době denně podáván kvalitní jogurt Danone Dobrá máma, který jsme získali

pro všechny účastníky formou sponzorského daru. Také v srpnu je možné tento projekt využít. Přihláška je k dispozici v pokladně Městského úřadu v Litomyšli (denně vybíráme 40,- za jedno dítě, 30,- za jedno dítě v případě, že jsou přihlášení dva sourozenci). Na stejném místě je také možné provést úhradu nejpozději jeden den před nástupem dítěte. Zároveň je možné přihlásit dítě na zkoušku jen na jeden den a v případě zájmu pobyt prodloužit.

Mgr. Milada Kadidlová,

vedoucí odboru školství, sportu a volného času

Dětská sestra z Litomyšle nabízí občasně nebo krátkodobě hlídání dětí. Podrobné informace na telefonním čísle: 724 209 938

Poradna Ekocentra Skřítek pro veřejnost

V rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů Evropského sociálního fondu bylo na počátku června v Poličce otevřeno poradenské centrum zaměřené na ochranu přírody a krajiny, úspory energií, nakládání s odpady, výstavbu energeticky úsporných domů, filozofii A21, FSC - ekologické lesní hospodaření, kácení stromů na zahradách, program Natura 2000, zprostředkování kontaktů na odborníky, podporu a spoluúčast při tvorbě, obnově a dalším vývoji nauč-

ných stezek, tvorbu propagačních materiálů, kontakty na odborná pracoviště a případně další záležitosti. Provozní doba centra je vždy ve čtvrtek od 10 do 12 a od 13 do 15 hodin. Poradenství je bezplatné. Poradna sídlí v 1. patře Obchodního domu PŇNAS v Tyršově ulici 160 (proti bývalé Večeře), kde je rovněž sídlo Ekocentra Skřítek. Kontakty: 731 563 819, 776 305 985, e-mail: ekocentrumskritek@seznam.cz.

Ing. Eva Janečková

Studentská pečeť

Návštěva holandských studentů na gymnáziu

Konečně jsme se dočkali. Skupina deseti Holanďanů, se kterými jsme strávili nezapomenutelný listopadový týden v Nizozemí, přijela na počátku dubna za námi do Česka. Snažili jsme se, abychom jim připravili pestrý program, tak jako oni nám.

Sobotní večer a celou neděli prožili naši přátelé s námi v našich rodinách, proto byla jejich náplň velmi individuální - někdo jel se svým holandským hostem na výlet či lyžovat a někdo se s ním procházel po Litomyšli. Možností bylo hodně, ale nejvíce jsme se snažili vyměnit si všechny svoje zážitky za dobu, co jsme se neviděli. V pondělí, první společný den, jsme se sešli ve škole a pustili si filmové záznamy z naší návštěvy v Holandsku. Velmi dobře jsme se při tom bavili, vzpomínali na společné prožitky chvíle a už jsme se těšili na nadcházející týden. Potom jsme Holanďanům oplatili jejich lekci holandského a pro změnu jsme je my učili češtinu. Bohužel nám nepřálo počasí, a proto se nemohl uskutečnit náš pečlivě naplánovaný výlet na kolech po okolí Litomyšle. Ale i náhradní program stál za to, a tak jsme se mohli pochlubit litomyšlskou krajinou při pohledu z rozhledny na Kozlově.

V úterý jsme se vydali do Prahy, aby naši hosté poznali také naše hlavní město. Prošli jsme Pražský hrad, Malostranské náměstí, Karlův most, Staroměstské náměstí i Židovské město. Chvilku jsme také nakupovali a užívali si velkoměsta. Středočeský program probíhal v Litomyšli. Den jsme zahájili prohlídkou zámku a potom jsme se všichni, my i Holanďané, dobře bavili při orientační hře, kterou jsme pro ně připravili. Poslední výlet byl ve čtvrtek, kdy jsme jeli do Moravského krasu. Ukázali jsme jim naši nejhlubší propast - Macochu a také jednu z mnoha jeskyň, které se v této oblasti nachází - Kateřinskou jeskyni.

To soukromé školství - já mu fandím!

Krátce se vám představím. Mé jméno je Lukáš Hebr, bydlím v České Třebové a jsem absolventem SSOŠ

Trading Centre, s.r.o. v Litomyšli a po celou dobu svých studií na této škole se potýkám s narážkami typu: „To je zaplacený, odtamtud tě nevyhodí, nemáš na státní školu, tak si zaplať soukromou.“ Udivující je, že jsem maturoval ve věku poněkud pozdním oproti mým vrstevníkům - je mi 22 let a mám za sebou jednu státní střední školu, kterou jsem si vybral, když mi bylo patnáct. V tomto věku je moc brzy na tak velké rozhodnutí, takže jsem po třech letech ze školy odešel. Bylo to špatné období - rok před maturitou, vidina pouze základního vzdělání byla ubíjející. Hledal jsem školu takovou, která by mě připravila na budoucí kariéru. Bylo to těžké, ale našel jsem již zmíněnou SSOŠ TRADING CENTRE, s.r.o. v Litomyšli. Svůj návrh jsem přednesl své matce, která s tím souhlasila, protože výše školného se moc nelišila od pomůcek a jiných věcí, které jsme museli platit na škole státní. Nastoupil jsem tedy do budovy, která připomínala spíše rodinný domek. Hltal jsem zdejší atmosférou rodinného pohodlí, kde každý je rovnocenný, kde se upřednostňují zájmy studenta, nikoli vyučujícího a kde není nic až tak velký problém. Pořád ale ve mně byla myšlenka toho, zda to všechno není jen laciná hra o získání peněz. Říkal jsem si, že odtud nikoho nevyhodí, každý projde.

Studentská pečeť

Již po krátkém působení na škole jsem zjistil, že to tak není, objevili se první, kteří na výuku nestačili,

měli problémy, a tak museli nebo chtěli školu opustit. Nejvíce mě uchvátil vztah mezi vyučujícím a studentem, na který jsem bohužel ze státního školství nebyl zvyklý. Tady jsme byli každý pan nebo slečna. Všechny problémy se staly řešitelnými. Raritou této školy je, že se na ní nezvoní, na což jsem si musel také dlouho zvykat, ale věřte, že do hodin se všichni sešli přesně, jak měli, což na státní škole i přes drnění zvonků pokulhávalo. Zajímavá je také úspěšnost absolventů v přijímání na vysoké školy, zájem firem o studenty, kteří mají vystudovanou tuto školu a spousta dalších kladů. Myslíte si stále, že je to o penězích, nebo že mi snad za tento článek škola zaplatila? Bylo by to asi fajn, ale bohužel, jen mezi nezasvěcenými lidmi stále přetrvává myšlenka, že soukromé školství není kvalitní a jde tam o peníze. Možná to tak někde skutečně je, ale škola v barvách žluté to rozhodně není. Pokud v budoucnu mé děti budou uvažovat o tom, zda jít na soukromou školu a bude to jen trochu možné, nebudu váhat. Po mé zkušenosti s touto školou mohu říct: Soukromé školství - já mu fandím. Mé poděkování a nejen mé, ale i celé 4. A patří vedení školy a stejnou vahou také velice zkušenému pedagogickému sboru.

Lukáš Hebr

STIHL® značkový prodej a servis v Litomyšli!

motorové pily, křovinořezy, vyžinače a další zahradní technika

nyní ke každému stroji u nás dostanete dárek!

SP-SLUŽBY T. G. Masaryka 536, 570 01 Litomyšl, tel.: 461 616 035, 777 056 195 e-mail: spsluzby@seznam.cz, www.spsluzby.com

AKCE
na nákup
strojů sleva
7 - 10 %

Studenti Gymnázia A. Jiráka s holandskými přáteli.

Stejně jako naši holandské přátelé, také my jsme uspořádali poslední společnou večeři a potom zašli ještě na bowling. V pátek jsme se loučili snad víc než v Holandsku, tentokrát už jsme neměli jistotu, že se někdy ještě uvidíme, ale jisté plány do budoucna by tu snad byly.

Litomyšl se Holanďanům moc líbila, zaujala je svou pestrostí. Ale i nás Holandsko v loňském roce nadchlo. Tenhle článek však nemůže vystihnout všechny naše osobní příběhy a zážitky z výměnného pobytu, nemůže převyprávět všechny přátelské rozhovory, během nichž jsme procvičovali naši angličtinu a navazovali kamarádství. Ale může vyprávět o tom, jakou máme představu o životě v EU.

Chtěla bych za všechny zúčastněné studenty poděkovat vedení školy a našim vyučujícím jazyků, že se do takového projektu pustili a umožnili nám zažít těchto skvělých čtrnáct dní.

Kateřina Štovičková, studentka sexty na Gymnáziu A. Jiráka v Litomyšli
(redakce se omlouvá za opožděné otištění textu způsobené technickými problémy)

fotoateliér

reklamní a výtvarné foto, technická fotografie, svatby a další...

grafické studio

grafické návrhy, design, příprava tiskových materiálů a pod.

tiskárna

tisk na ofsetové nebo malonákladové tiskárně

FOTOGRAFIE

Litomyšl

Litomyšl, Rappkova 51, tel.: 461 542 574, mobil: 603 753 359, e-mail: fotografie@lit.cz

Kompletní dodávky katalogů, letáků a dalších tiskovin... www.fotografie.lit.cz

Pacientům v litomyšlské nemocnici pomáhají dvě revoluční léčebné metody

Malé larvičky dodává litomyšlské nemocnici specializovaná česká firma v plastových kontejnerech.

Larvální léčba

Přestože se řada lidí červů štítí, mohou tato vývojová stádia hmyzu člověku pomáhat a nejednou i zachránit jeho život. Takzvaná larvální léčba pomáhá lékařům hojit rány pacientů také v litomyšlské nemocnici. Toto zařízení se tak stalo jedním z mála v republice, jehož lékaři se rozhodli dobré zkušenosti zahraničních kolegů využívat v praxi. Staronovou metodou, kterou znali již z Napoleonských válek, se dá řešit mnohdy vleklý problém při chirurgickém léčení chronických defektů u uzavěrové choroby cév dolních končetin, u diabetických gangrén či bérkových vředů. „V současné době se na vědecké bázi začalo využívat tzv. nejmenších chirurgů - larev much, které se nasadí na tyto defekty a chirurgicky odstraní pouze odumřelé tkáň se tím, že zanechávají živou tkáň. Pro člověka to není nijak nebezpečné, nejsou popsány žádné vedlejší účinky,“ vysvětluje primář chirurgického oddělení Nemocnice v Litomyšli MUDr. Dalibor Dvořák. V současné době se této metody využívá v devíti zemích světa. V Litomyšli se jí podrobili první tři pacienti. „Jedná se o metodu výběrovou, kdy uvážlivě indikujeme, na jaké nekrozy je vhodná. Pacienti jsou obeznámeni s postupem léčby a musí s ní souhlasit. Na léčbu si připlácejí, protože ji zdravotní pojišťovny nehradí,“ upřesňuje. Účinnost léčebného postupu si primář Dvořák pochvaluje, neboť u prvních dvou případů v litomyšlské nemocnici nastaly po aplikaci larev výrazné změny k lepšímu. U jednoho pacienta, který je nyní v ambulantní léčbě, došlo ke zhojení a lékaři mohli pokračovat v řešení potíží chirurgickou metodou. U druhého nemocného, jehož stav je vzhledem k dalším chorobám komplikovanější, došlo ke zlepšení postižené oblasti, nicméně zůstává v péči lékařů na interním oddělení. Zhruba 2 mm velké larvy much pěstuje a distribuuje česká firma, která je schopna dodat nemocnici potřebné množství do druhého dne po objednání. „Během čtyř dnů larvičky vyrostou do délky 1 cm. Poté se sejmou a likvidují jako biologický odpad,“ vysvětluje MUDr. Ondřej Hejrlík. Před aplikací la-

Primář chirurgie MUDr. Dalibor Dvořák ukazuje pacientce larvičky, které se na čtyři dny přestěhují na její nohu.

rev je důležitá pečlivá příprava včetně bakteriologického stěru. O léčebném postupu se vede záznam a fotodokumentace. Dbá se také na to, aby se vyloučila aplikace larev do ran, které komunikují s tělními dutinami, tedy které jsou v blízkosti velkých cév či nervů.

Trombolýza

Nejnovější trendy sledují i lékaři na neurologickém oddělení, kteří zachraňují a vracejí do normálního života pacienty po mozkové mrtvici. Od počátku roku se tak děje s pomocí nové léčebné metody, tzv. trombolýzy.

Jde v podstatě o rozpuštění krevní sraženiny v cévě, která zásobuje určitou část mozku. „Do žíly postiženého člověka je vpravena látka, která tuto sraženinu rozpustí. To vede ke znovuprokrvení postižené části mozku,“ vysvětluje primář Kuchár, který pomáhal uvedenou metodu v naší nemocnici uvádět do praxe. Také v tomto případě lékaři pečlivě zjišťují, zda pacient netrpí nemocí, které by podání této látky bránily, zda netrpí poruchami srážlivosti krve či jestli v minulosti neprodělal nemoc mozku, která by mohla vést ke komplikacím. V Evropě se metoda používá sedm let, v České republice ji začali lékaři léčit před třemi lety. Obvykle se zavádí ve velkých centrech, kde je zaručeno další sledování pacienta týmem neurochirurgů. Podle primáře by se však mělo každému pacientovi dostat stejně kvalitní péče, ať již leží v jakkoli velké nemocnici.

„Všechny posádky Rychlé zdravotnické pomoci jsou instruovány tak, aby znali přesný čas vzniku mozkové příhody. Čím dříve je část mozku neprokrvená, tím rychleji odumírá a tím je větší riziko komplikací. Látku lze totiž podat do 3 hodin, podle některých studií by mohl tento limit dosáhnout i čtyři hodiny,“ upřesňuje primář.

Podle statistik je cévní onemocnění mozku druhou nejčastější příčinou úmrtí v České republice. Sama cévní mozková příhoda, tzv. cévní infarkt, u nás ročně ohrozí asi 400 lidí z každého sta tisíce obyvatel. To je dvakrát více než ve vyspělých státech Evropské unie.

V litomyšlské nemocnici použili od počátku roku 2006 trombolýzu v šesti případech, a to s vysokou úspěšností. Všichni pacienti ve věku od 50 do 70 let byli přivezeni do nemocnice s těžkou poruchou hybnosti. Po zákroku začali čtyři z nich hýbat končetinami. U dvaapadesátiletého pacienta se již po jedné hodině objevila hybnost na napadené straně těla. Z nemocnice odešel po vlastních nohou a vrátil se za volant svého kamionu. „Zárok není drahý. Samotná látka stojí 50 tisíc korun. Tyto náklady jsou však nesrovnatelné s náklady na péči o pacienty v invalidním důchodu či v léčebnách dlouhodobě nemocných. Především jde ale o vyšší kvalitu života takto léčených pacientů,“ zdůrazňuje neurolog.

Oddělení neurologie se brzy dočká zcela nového pavilonu navazujícího na stávající monoblok. V Litomyšli tak bude v širokém okolí jediná specializovaná neurologická jednotka intenzivní péče. Neboť je v blízkosti umístěn počítačový tomograf, může pacient s akutním mozkovým infarktem ihned po vyšetření dostat potřebný lék. Republiková síť se buduje tak, aby každý občan s podezřením na náhlou mozkovou příhodu mohl být na specializovaném neurologickém pracovišti do 180 minut od indikace.

Nejčastějším příznakem počínající mrtvice je porucha pohyblivosti jedné poloviny těla doprovázená poruchou řeči a spadnutím koutku úst. Člověk by měl v takovém případě urychleně zavolat Rychlou zdravotní pomoc. **-red-** Foto CMS TV

Mládež je budoucností naší společnosti

Ač se nám to mnohdy nezdá, jsme bohatou zemí. Otvírá se nám celý svět. Máme k dispozici více informací, než kdykoli dříve. V naší společnosti je mladý člověk ze všech stran zahrnován relativně velkým množstvím blahobytu a má ve svém životě tisíce možností, a přesto není šťastnější, než lidé z chudých zemí.

V srdci každého člověka pulzují tyto otázky: „Co mám dělat, abych byl šťastný? Jak mám prožít svůj život, abych obstál jako člověk, jako životní partner, v každé životní situaci?“

Mladí z katolické církve si proto dali dostaveníčko v Litomyšli, aby se společně zamýšleli i nad touto otázkou. Většina účastníků setkání pracuje ve svých farnostech pro druhé lidi, a to je velmi náročné. Ve své činnosti pro společenství lidí nacházejí odpověď na otázku, jak se stát šťastným. Samotnou podstatou církve je totiž společenství, které má své hluboké kořeny v Bohu. Tito mladí tedy nechtějí nečinně trávit čas potulováním se po ulicích nebo hodiny trávit u televize či počítače. Objevili smysl života v lásce k Bohu a bližnímu.

Mladí křesťané zde na setkání usilují o krok v proměně vlastního života a vztahů. Když člověk objeví svoji velikost a důstojnost, touží po opravdové radosti a lásce, která pramení z hlubokých a kvalitních vztahů. Právě takto se formuje člověk, který má společnost co nabídnout. Mládež je budoucností naší společnosti. Můžeme mít velikou radost z toho, že se mladí snaží o opravdové hodnoty jako jsou služba a láska. Šťastní budou oni i všichni, se kterými se setkájí.

P. Vladislav Brokeš, admin. Ústí nad Orlicí

vás srdečně zve na

3. ročník prezentační výstavy elektro v Litomyšli

- elektroinstalační materiál
- nářadí
- domácí spotřebiče, svítidla
- zahradní a stavební technika Honda, Stihl, Weber
- prodej malých domácích spotřebičů za zvýhodněné ceny

Po celý den občerstvení zdarma - pečené prase, pivo, klobása. Slosování účtenek - bohatá tombola, 1. cena barevný televizor

**7. září 2006
od 8 do 17 hodin**

V sídle firmy ELKOR
ul. Mařákova 1149
(u světelné křižovatky)

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Mega Moto Show na Primátorské hrázi předznamená prestižní motokrosový závod

Letošní Orion Czech Trading Cup, jehož 9. ročník se uskuteční 27. srpna na závodní trati v Horním Újezdu, předznamená o den dříve populární Mega Moto Show na Primátorské hrázi v Litomyšli.

Také letos je velká sobotní podívaná zaměřena na výkony odvážných kaskadérů. Skupina složená ze dvou mužů a jedné ženy tu představí svůj program s automobilem, motokárou a motocyklem. S autem se navíc pokusí o překonání českého rekordu v jízdě po dvou kolech. Jako v akčním filmu si budou diváci připadat při jízdě hořícího motocyklisty, který by měl skákat i přes ležící

Rapotínská stráž Bartošovi sedla

Předposlední červencový víkend patřil dalšímu podniku Mezinárodního mistrovství ČR v motokrosu, který se konal na Rapotínském strání u Šumperku. Výborně si ve třídě open vedl Petr Bartoš z Orion teamu Litomyšl, který se do sedla motocyklu vrátil, kvůli k sádrovému obvazu na noze, po třítydenní absenci. Dvě druhá místa ho vrátila do boje o třetí příčku v celkovém pořadí. Prálo mu také štěstí, neboť jeho soupeř Martin Žerava měl nejprve technické problémy a v druhé jízdě navíc pád. Také Vítězslav Marek ze stejné stáje si 9. a 10. místem zajistil velmi dobré 8. místo v celkové klasifikaci. Jen benjamínek Orion Teamu Lukáš Mohaupt tentokrát na body nedosáhl.

Ve třídě do 125 ccm si svoji smolnou daň vybral také vedoucí závodník celkového pořadí Slovák Tomáš Bučenec, který byl jednou diskvalifikován za zkrácení trati. Zvítězil Ital Pelegrini, druhý skončil v Litomyšli dobře známý Filip Neugebauer a třetí Josef Kulhavý. Výborně si především v první jízdě vedl Michal Votroubek z Mňuk Motokros Teamu Vysoké Mýto, kterému se v posledním kole povedlo předjet Kulhavého a díky tomuto umístění si stále drží průběžné třetí místo.

Celkové výsledky - třída 125 ccm: 1. Tomáš Bučenec (Slovensko) KTM - 152 b., 2. Josef Kulhavý, Honda - 145 b., 3. Michal Votroubek (Mňuk Motokros Team Vysoké Mýto) Yamaha 143 b., 23. Jan Mikulecký (Orion team Litomyšl) KTM 23 b. Třída Open: 1. Jan Zarembo, KTM 186 b., 2. Martin Žerava, Honda 132 b., 3. Jiří Čepelák, Kawasaki 121 b., 4. Petr Bartoš, Suzuki (Orion team Litomyšl) 116 b., 8. Vítězslav Marek, KTM (Orion Team Litomyšl) 84 b., 31. Lukáš Mohaupt, Yamaha (Orion Team Litomyšl) 6 b. -eh-

Triatlon Litomyšl '06

Již podruhé na novou trať vyrazí účastníci 12. ročníku tradičního Triatlonu Litomyšl se startem a cílem v areálu vodních sportů pod hrázi rybníka Velký Košíř v Nedošíně. V sobotu 12. srpna ve 13 hodin budou odstartováni první závodníci, kteří se popasují s plaveckým úsekem o maximální délce 1,2 km, cyklistickým okruhem dlouhým 50 km a běžeckou desítkou. Ženy, mládež a družstva startují na poloviční trati.

Více informací získáte v prodejně Akvárium na Toulcově náměstí (461 613 675, 461 615 916 - večer) nebo na www.lit.cz/akvarium K účastí zvou Přátelé litomyšlského triatlonu! -red-

dobrovolníky z řad diváků. Program by měla moderovat sportovní redaktorka TV Nova Jana Nováková, které budou zdatnými pomocníky bývalý motokrosový závodník Petr Kovář a Jan Mikulecký z litomyšlského Orionu. Zatímco budou v areálu pokračovat soutěže v duchu pivní spartakiády, volit se bude Miss motodívka a děti se budou oddávat radovánkám ve skákacím hradu, na skluzavkách nebo při jízdě na čtyřkolkách, na pódiu zazpívá zpěvačka Ester Láďová. Kulinářské speciality za mírné ceny nabídnou uzenář Zdeněk Novák z Prahy a vysušená hrdla oblaží vítěz soutěže Pivex 2006 v Třebíči, pivovar Litovel. Večerní hudební produkce nadchne posluchače také špičkovým osvětlením a především ozvučením od firmy Polanski z Hlinska. Představí se postupně nejmladší česká kapela z Krnova s názvem Nevím, Ozzy Osborne Revival z Prahy, ostravská Doga, Krucipusk a vynikající Škwor. Slosování vstupenek proběhne znovu o lákavé ceny. Tou první je skútr

Kentoya, televizor pro dalšího úspěšného návštěvníka věnovala firma Profistav a kávovar firma Orion - domácí potřeby. Záštitu nad celou akcí převzal starosta města Jan Janeček. Návštěvníci nemusejí pospíchat domů. V areálu bude možné přenocovat a v neděli přejet do několik kilometrů vzdáleného Horního Újezdu, kde se pojede tradiční závod v kubatuře 125 ccm a open. Na startu by neměl chybět mezinárodní ženský motokrosový tým složený z mistrů světa z roku 2005, letos třetí Stephanie Laier z Německa, Daniely Baar z Rakouska a Jany Bártové z České republiky, která obsadila na mistrovství světa 16. místo. Dívky se pokusí promluvit do startovního pole, ve kterém pojedou mimo jiné špičkoví jezdci Zarembo, Žerava, Kučírek, Čepelák, Bartoš, Masařík, Brabec, Kulhavý, Svatoš, Bučenec, Votroubek či loňský vítěz Čadek. Organizátoři jednájí s vítězem z roku 2004 Maďarem Némethem. První rozjíždka startuje ve 13 hodin. -red-

**KASKADÉŘI
MEGA MOTO SHOW**

26. 8. 2006
ORION CZECH-TRADING CUP
v Litomyšli na Primátorské hrázi ve 13 hod.

odpolední program:
- kaskadéři STUNTS
- motokros show
- adrenalin: hořící motorkář
- volba MISS motodívka O6
- pivní spartakiáda - soutěže
- host Ester LÁDOVÁ
a další super program

večerní program:
vystoupení skupin
NEVIM, DOGA, ŠKWOR
OZZY OSBOURNE rev.
- velkolepý ohňostroj
- slosování vstupenek
1. cena skútr KENTOYA

27. 8. 2006
mezinárodní MOTOKROS
na trati v Horním Újezdě
ve třídách 85, 125 a OPEN

WWW.ORIONRACING.CZ

**KONCERTY
NEVIM, DOGA, ŠKWOR**

Sponsors: CAC LEASING, ORION, Profistav, TISKÁRNA POLIČKA, GOLD, Litovci, Monada, TRS, Lille, E3.

Kam v srpnu v Litomyšli za sportem?

Stiga HC Benátky

Středa 23. srpna od 17.30 hodin - Krajská Stiga - liga, sobota 26. srpna od 14.00 hodin - 8. kolo Litomyšlského poháru, středa 30. srpna od 17.30 hodin - Krajská Stiga - liga (vždy DDM Litomyšl).

TJ Jiskra Litomyšl - oddíl kopané

Čtvrtek 3. srpna od 16.00 a 18.00 hodin - Litomyšl - Tesla Pardubice (starší + mladší dorost), neděle 6. srpna od 14.45 hodin - Litomyšl - FKAS Pardubice (starší dorost), čtvrtek 10. srpna od 18.00 hodin - Litomyšl - Al Nasr Club (Dubai) A-muži, neděle 13. srpna od 12.30 + 14.45 hodin - Litomyšl - AFK Chručim (starší + mladší dorost) od 17.00 hodin -

Litomyšl - SK Vysoké Mýto (muži „A“ Krajský přebor), sobota 26. srpna od 14.45 + 17.00 hodin - Litomyšl - SK Vysoké Mýto (starší + mladší dorost), neděle 27. srpna od 17.00 hodin - Litomyšl - SK Holcím Prachovice (muži „A“ Krajský přebor), středa 30. srpna od 16.00 + 18.00 hodin - Litomyšl - Sn. Moravská Třebová (starší + mladší dorost) - vždy Městský stadion Černá hora

TJ Jiskra Litomyšl - oddíl atletiky

Sobota 5. srpna od 9.00 do 15.00 hodin - 54. ročník Litomyšlského Jandíkova šestboje - Městský stadion Černá hora

Zdeněk Kocman

Surfaři a jachtaři křtili nové molo a plachetnici

Slavnostní křest nového mola a juniorské plachetnice Lilly se uskutečnil 8. července v areálu vodních sportů na Velkém Košíři v Litomyšli. Místní jachetní oddíl si zároveň připomněl čtvrt století své existence.

Malé slavnosti se zúčastnili nejen členové oddílu - aktivní surfaři a jachtaři, kteří tu odpracovali řadu hodin, ale také sponzoři, kteří pomohli financovat stavbu mola a nákup lodí a patří k příznivcům tohoto sportu. Přijela i vícenásobná medailistka z mistrovství světa ve skibobech a aktivní členka litomyšlského jachetního oddílu Eva Ducháčová - Zimová, která je spolužačkou předsedy klubu. Vítězem retrojízdy na Velkém Košíři se stal Jiří Faltys, kterým dokázal, že i po několikaleté přestávce na prkně stále umí.

Výkonnost členů oddílu byla hned po jeho založení na velice slušné úrovni. „Naši surfaři se brzy dostali na krajskou a republikovou úroveň. V té době se ještě jezdilo na dlouhých prknech. Změny v technologiích a nástup krátkých prken přišly až po roce 1989, kdy se ovšem také utlumila (vzhledem k začátku podnikání řady členů) sportovní a závodní činnost. Po několika letech se však znovu k tomuto sportu začali vracet,“ říká předseda oddílu Mgr. Pavel Saqua.

Z nejvýraznějších výsledků po roce 1997 je třeba zdůvodnit druhé místo lodí Fram s kapitánem Jiřím Sedláčkem na Májové regatě v Chorvatsku a kvalitní výkony surfařské reprezentace v rychlostních závodech na Novomlýnské nádrži. Posádka kapitána Jiřího Sedláčka s lodí Fram - Sun Fast 37 - YCL Litomyšl startovala v letošní Májové regatě ve složení Jiří Faltys, Josef Vornáčka, Pavel Strítěský, Pavel Hýbl a Miloslav Sedláček. Před prvenstvím a úspěchem dala z největšího prvního místa, jako jediná ze startovního pole, přednost pomoci konkurenční lodi v nouzové situaci.

Přízeň sponzorů posouvá činnost oddílu dál. Po navázání spolupráce s Jiřím Kaurou je předpoklad, že na Košíři nebude k dispozici pouze jedna juniorská plachetnice. „V příštím roce bychom měli nakoupit další

lodě a možná i katamarán. Sport tak bude přístupný dalším dětem,“ říká Pavel Saqua. Oddíl dnes disponuje také třemi prkny na windsurfing. Juniorskou plachetnici Lilly může používat vždy jeden dospělý a dítě, případně dvě děti. Těm se věnují zkušení a o-bětaví trenéři, avšak při sportovním růstu mladých sportovců záleží i na rodičích, kolik času se rozhodnou svým dětem věnovat. Tréninky jsou plánovány podle aktuální předpovědi počasí, jak silně a odkud vane vítr. Na rozdíl od jiných sportů je tento přírodní pohon zcela zdarma.

Motivací pro začínající surfaře je samotný start na závodech University of Speed. Pro zkušenější surfaře je výkonnostním cílem v nastávající sezóně překonání 50 km/h v disciplíně rychlostního windsurfingu.

Poděkování za spolupráci s Jachetním oddílem Litomyšl v tomto roce patří Jiřímu Sedláčkovi - firma SaM Litomyšl, Jiřimu Kaurovi - Comlet, Rudolfu Skřivanovi - Lítex a Vlastimilu Touškovi - JP-Australia. Poděkovat je třeba také všem těm, kteří přidali jakýmkoliv způsobem ruku k dílu a pomáhali při rekonstrukci mola a údržbě areálu vodních sportů.

Text a foto Ivan Hudeček

AKAIA

JAZYKOVÁ AGENTURA

pořádá:

KONVERZAČNÍ KURZ ANGLIČTINY

21. 8. - 25. 8. (3 hodiny denně)
cena: 750,- Kč

ROČNÍ JAZYKOVÉ KURZY

AJ, FJ, NJ, ŠJ, IJ

- skupinové, individuální
- 66 hodin

- začátečníci, mírně pokročilí, středně pokročilí, pokročilí, konverzace s rodilým mluvčím, příprava na FCE
- kvalitní výuka, nízké ceny

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

- 6. září a 13. září
8.30 - 12.30 14.00 - 17.30

ZÁPIS

4. září - 14. září

ZAHÁJENÍ KURZŮ

18. září

Kontakt: Jazyková agentura AKAIA,
Smetanovo nám. 77, Litomyšl (Slezák)
tel.: 777 345 866, 731 103 727, 608 200 467

akaia@akaia.cz, www.akaia.cz

Aerobik v Litomyšli

Lucie Jandíková, aerobic club FiT - line Litomyšl vám od září 2006 nabízí tyto lekce aerobiku:

- **dance aerobik**
(pondělí, čtvrtek 19.00 - 20.30 hodin)
- **body styling**
(středa 19.00 - 20.30 hodin)

Tělocvična II. ZŠ v Litomyšli

Cena: 30,- Kč/90min (perman. 12 lekcí 300,- Kč)
S sebou: sportovní obuv, podložku, pití a chuť se pořádně zapotit

POZOR: ZAČÍNÁME 28. SRPNA 2006

BARTOSH

kancelářská technika

Autorizovaný servis registračních pokladen

AKCE!

Fiskální pokladna Micrelec EPOS
el. žurnál, 1000PLU, přenosná

11 400,- Kč s DPH

Fiskální zákon stále platí!

Braunerovo nám. 90, Litomyšl
telefon: 461 619 094, mail: obchod.lit@bartosh.cz

OPRAVNA OBUVI A TAŠEK

příjem a výdej zakázek
Po - Čt 16 - 18 hodin
opravy do 7 dnů
nutné do 24 hodin

Miroslav Hendrych,
17. listopadu 840, Litomyšl
Tel.: 604 355 527

sběrna obuvi také v prodejně
Snaha, Komenského nám.

VINOTÉKA – VINÁRNA U MYDLÁŘE

PŘIJME ZAMĚSTNANCE

na pozici prodavače a číšníka,
vyučení v oboru není podmínkou.

Zájemci hlaste se na tel. číslo
603 184 115 – Ing. Aleš Cenek,
nebo přímo v provozovně
na Smetanově nám. 47, Litomyšl.

VZDĚLÁVACÍ A JAZYKOVÁ AGENTURA

VÝUKA · PŘEKLADY · TLUMOČENÍ

Ústí nad Orlicí 465 552 350, 728 781 167
Vysoké Mýto 465 422 943, 723 312 092
Litomyšl 461 612 712, 728 580 884
Choceň 465 471 308, 606 399 764
E-mail: lira.lit@gmail.cz

školní rok 2006 - 2007

POMATURITNÍ JAZYKOVÉ STUDIUM

s akreditací MŠMT ČR

ANGLIČTINA - NĚMČINA

JAZYKOVÉ KURZY

PRO VEŘEJNOST A FIRMY

skupinové a individuální - angličtina, němčina,
italština, francouzština, španělština, ruština,
čeština pro cizince

srpen 2006

INZENZIVNÍ PRÁZDNINOVÉ KURZY

angličtina, němčina, francouzština, ruština
www.jazyky-lira.cz

MOULIN ROUGE BRNO

přijme

servírky, společnice, tanečnice a tanečníky.

Ubytování zajištěno. Vysoký výdělek.
Tel.: 604 234 234, 608 302 003.
brno.moulinrouge.cz

Fa. UMKAM

veškeré kamenosochařské
práce

Pavel BARTONÍČEK

tel.: 607 811 007

Dukelská 972

570 01 Litomyšl

Pavel Baar stříbrný v desetiboji

Kdo tvrdí, že odchodem Dvořáka a Šebrleho do sportovního důchodu bude zahájen ústup této sportovní disciplíny ze světového výsluní, nemá tak úplně pravdu. Svěrenec Vladimíra Novotného z Jiskry Litomyšl Pavel Baar dokázal na Mistrovství České republiky v desetiboji, které se konalo 22. a 23. července v Táboře, že má tato disciplína nadějný dorost.

Především první den se Pavlovi Baarovi povedl tak, že ziskem čtyř tisíc bodů ohromil vedle svých soupeřů i trenéra. V šesti úvodních disciplínách stanovil pět osobních rekordů a blýskl se výkony hodnými specialistů. Zvítězil na 100 metrů výkonem 10,85 vteřiny a také ve třetí disciplíně - kouli poslal do vzdálenosti 13 metrů 81 cm. Osobním rekordem je i výkon v dálce - 721 cm, ve výšce - 198 cm a v běhu na 400 metrů - 49,91. Ještě druhý den byla úvodní disciplína 110 metrů překážek ve znamení osobních rekordů. Pavel Baar v ní zvítězil časem 14,90 vteřin. „Další výkony už byly poznamenané vedrem,“ soudí trenér atleta Vladimír Novotný a upřesňuje: „Celkem slušný výkon podal v disku, za očekáváním zůstal skok o tyči, přestože 423 cm jsou také osobním rekordem.“

V dalších disciplínách se už projevil namožený břišní sval - oštěpem hodil jen 47,09 m. V závěrečné disciplíně - běhu na 1500 - se s ledovým obkladem na břiše už jen snažil uhájit druhé místo. Zaběhl čas o 20 vteřin horší než je jeho obvyklý výkon a přišel tak v konečném účtování minimálně o sto bodů.

Zvítězil Josef Karas z Dukly Praha výkonem 7837 bodů, čímž zároveň splnil nominační limit na mistrovství světa, druhý Pavel Baar (Jiskra Litomyšl) získal 7258 bodů a třetí Dominik Špiláček (USK Praha) zaostal o 20 bodů - 7238. Loni stříbrný desetibojař Kohout skončil letos až na čtvrtém místě.

„V kouli už mě přehodil, vylepšit spolu musíme hlavně techniku v hodu diskem a oštěpem,“ plánuje trenér litomyšlského desetibojaře Novotný a dodává: „Budeme se ale muset zase obrátit na fyzioterapeuta MUDr. Ladislava Žáka, který nám už hodně pomohl, aby dal Pavlovi do pořádku ten břišní sval.“ Litomyšlská atletika má nadějněho sportovce, který si v královské disciplíně vydobyl místo v republikové špičce a jistě si zaslouží pozornost a podporu litomyšlských patriotů.

-eh-

Pronajmu kanceláře a skladové prostory v průmyslové zóně v Litomyšli. Možno ihned. Tel. 602 441 655

Dubové podlahy, schody, střešní okna

Tel.: 777 788 164

SPINNING CENTRUM STRATILEK

JE I V LÉTĚ AKTIVNÍ

a proto si pro Vás připravil nevidanou akci
na Litomyšlské Plovárně

To tu ještě nebylo: Spinning-Maraton-Duathlon

BOMBA AKCE PRO KAŽDÉHO

- Všichni máte možnost natrénovat před touto
netradiční akcí a to celý týden od 14. srpna
- na Spinning lekcích - na Litomyšlské plovárně
- Blíže info + přihlášky na čísle 602 133 546,
www.stratilek.cz

Rozpis služeb stomatologie

(sobota, neděle, svátky 8 - 11 hodin)

- 5. a 6. 8. - MUDr. Patrik Krpčiar, Mariánská 1137, Litomyšl, tel.: 461 619 670
- 12. a 13. 8. - MUDr. Vladimír Oliva, Mariánská 1137, Litomyšl, tel.: 461 614 614
- 19. a 20. 8. - MUDr. Jana Pokorná, ulice 9. května 809, Litomyšl, tel.: 461 615 414
- 26. a 27. 8. - MUDr. Procházka, kpt. Jaroše 404, Litomyšl, tel.: 461 612 735
- 2. a 3. 8. - MUDr. Jitka Sejkorová, Husova 25, Polička, tel.: 606 182 715

Případné změny budou zveřejněny ve vývěsní skřínce
zařízení Zubní poliklinika v Litomyšli

Z dopisů čtenářů

„Modrá“ je dobrá?

Přišel konec školního roku. Děti dostaly vysvědčení - hodnocení jejich celoročního úsilí. Pedagogové dostali tolik zaslouženou dovolenou a od svých žáků a jejich rodičů určitě i pomyslné vysvědčení. Nejinak tomu bylo i u nás doma. My oznámkovali III. základní školu („Modrou“) - konkrétně paní učitelku Hronkovou a vychovatelky ze Školní družiny. „Modrá“ není dobrá, „Modrá“ je výborná!

Za spokojené rodiče V. Víchová

DŮM SPORTU STRATILEK pořádá již po 24.

Decimuz 2006

24. ročník triatlonu Decimuz
Memoriál Huberta Stratilka ml.

- Triatlon [novinka oddělený start!]

- Poslední srpnový pátek, to jest 25.8.2006 na koupališti v Litomyšli
- Prezentace od 15.00 do 16.00 START v 16.30 a 17.00
- 400 m plavání - 18 km kolo - 4,3 km běh
- Desetina velkého triatlonu, setkáni generací
- Závod se koná za každého počasí
- Kategorie jsou oddělené pro AMATÉRY A LICITOVANÉ
- hodnocena bude každá kategorie odděleně
- MUŽI 15-20, 21-30, 31-40, 41-50, 51-60 ŽENY stejným způsobem
- Muži i ženy 15 - 18 let start pouze s písemným souhlasem rodičů
- Všichni startující obdrží věcné ceny
- Závod se koná za plného silničního provozu dle zákona o provozu na pozemních komunikacích č.361/2000
- Účastníci startují na vlastní nebezpečí
- Blíže informace v Domě Sportu Stratilek
- nebo na tel.: 602 441 655, 724 508 391, www.stratilek.cz
- Přihlášky v Domě Sportu Stratilek, oddělení Sport 2.patro

Přihlášení závodníci v termínu do 17.8.2006 dostanou pamětní tričko
ZÁVOD SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ

3. tenisový kemp

Ve dnech 11.7 - 14.7. 2006 uspořádal TC Profistav Litomyšl pod vedením Mgr. Martina Lipenského již 3. tenisový kemp pro děti od pěti do dvanácti let. V letošním roce se přihlásilo 21 dětí, které měly i v těchto vedrech zájem zdokonalit se nejen v tenise, ale vyzkoušet si také jiné sporty. O sportovce pečovalo 6 trenérů, kteří se jim věnovali každý den od 8 do 16 hodin. Pro tenisovou výuku byly z každého dne vyhrazeny alespoň 4 hodiny. Nechyběly ani kolektivní hry, soutěže a závody, jež bezpodmínečně k dětství patří. Aby malí i velcí tenisté nebyli zahlceni po celý den pouze tenisem, byla do každodenního programu zařazena návštěva koupaliště, kde si to děti náležitě užívaly. Vždyť koho by nebylo skákat z můstku do vody, jezdit na tobogánu a zahrát si ve vodě třeba honičku. Počasí nenarušilo tréninkový harmonogram, jen jedno odpoledne se vyskytly přeháňky. Dětem to však vůbec nevadilo, neboť si odpočinuly od slunka a zahrály si bowling. Kemp vyvrcholil v závěru týdne grilováním v restauraci na koupališti.

Tenisový oddíl doufá, že v příštím roce bude účast mladých tenistů ještě hojnější, dojde k rozšíření členské základny a pozvedne se úroveň závodního tenisu v Litomyšli.

Horní řada - zprava trenéři Martin Lipenský (trenér III. třídy a hráč 2. ligy), Lenka Šnajdrová (bývalá 300. hráčka WTA), Ondra Březina, Jirka Konývka, Jarča Šnajdr, Pavel Vopálka. Prostřední řada - zprava Aleš Flidr, Tomáš Lamplot, Barča Hořáčková, Štěpán Švec, Petr Fila, Vilda Nonn, Nikča Ondráčková, Katka Drahošová, Sabinka Nováková, Jirka Mlejnek. Spodní řada - zprava Dan Ondráček, Martin Švarc, Linda Kalivodová, Adam Hajro, Dominik Vondra, Marek Bogdan, Kuba Voříšek, Ondra Fila, Romanka Drahošová, Jirka Schiller.

Pronajmu byt 3+1 v Litomyšli
v ul. 9. května i dlouhodobě.
Tel.: 777 755 419

VALE - BOHEMIA, s. r. o. hledá

výrobně - administrativního pracovníka

Požadujeme:

- středoškolské vzdělání ekonomického směru
- aktivní znalost angličtiny
- znalost italštiny výhodou

pracovníka pro obsluhu výrobní linky

místo výkonu práce:
Sebranice u Litomyšle

Kontakt: VALE - BOHEMIA, s. r. o.,
Smetanovo náměstí 58,
570 01 Litomyšl,
tel.: 461 745 379

ÚKLIDOVÁ FIRMA VÁM ZAJISTÍ

- pravidelný i jednorázový úklid budov, kanceláří, domácností
- úklid po malířích a zednicích
- mytí oken, čištění koberců

LITOMYŠL, Mařákova 1107,
tel.: 605 944 345

FINANČNÍ PŮJČKY SNADNO A RYCHLE

- pro zaměstnané i důchodce
- pro podnikatele i firmy
- i pro podnikatele, kteří nevykazují zisk

VYŘÍZENÍ ZDARMA
Tel.: 605 460 304 (M. Báčá)

In-line hokejisté hráli v italském Riccione

Litomyšlští hráči in-line hokeje se na sklonku července na silně obsazeném mezinárodním turnaji 3° Torneo internazionale Citta di Riccione v jižní Itálii pokusili navázat na loňský úspěch chocenského týmu, který zde dokázal druhý ročník vyhrát. Zprávy o tom, jak si naši reprezentanti, posílení právě o několik hráčů Chocně, vedli, nebyly do uzávěrky vydání známy.

Letošního klání se zúčastnila osmička týmů (loni jich bylo dvanáct). Kromě hráčů Litomyšle a Žamberku se turnaje zúčastnil německý celek IH Lagenfeld, švýcarské HC Laupersdorf Select a Baraka Team Suisse a tři italské týmy - Asiago Vipers Tegola Canadese, Libertas Hockey Forli a H.I.L. Riccione. Všechna utkání se měla hrát v plechové hale Pattinodromo di Via Carpi. Ve skupině B nastoupil náš tým proti Libertas Hockey Forli, H.I.L. Riccione, Baraka Team Suisse a Asiago Vipers Tegola Canadese. Finále se hrálo v neděli 30. července. Podrobnosti přineseme v příštím vydání Lilie. **-ih-**

Tomáš Kabrhel olympijskou nadějí

Litomyšlský triatlonista Tomáš Kabrhel se po loňském vítězství v Českém poháru mladších žáků letos poprvé objevil v kategorii žáků starších a i nadále pokračuje ve svých skvělých výkonech.

Na Mistrovství republiky v Plzni skončil čtvrtý a stejná pozice mu po pěti závodech patří i v celkovém hodnocení Českého poháru. Na základě těchto výsledků byl nominován jako reprezentant ČR pro závod Olympijských nadějí, který je vůbec největším závodem pro tuto věkovou kategorii, v níž startují nejlepší závodníci jednotlivých zemí. Sportovní podnik je zároveň neoficiálním Mistrovstvím Evropy žáků a shodou okolností se letos koná v České republice - počátkem srpna v Táboře. **-red-**

Volejbalisté měli už potřeby postup do ligy na dosah

Už třetí sezonu za sebou vyhráli muži litomyšlského volejbalového klubu krajskou soutěž první třídy a pokusili se v kvalifikaci postoupit do II. národní ligy. Přestože příprava na kvalifikaci začala bezprostředně po skončení mistrovské soutěže a trvala pět týdnů, nebyla v letošním roce stejně kvalitní jako vloni. "Už od února jsme nemohli trénovat v odpovídajících podmínkách, městská hala byla kvůli poškození střešní konstrukce uzavřena a je dodnes," povzdechl si vedoucí družstva ing. Karel Novotný. Náhradním útočištěm se volejbalistům stala hala Jiskry Litomyšl, kde jim vyšli velmi vstřícně s organizací tréninkových hodin. Nebyla však dostatečně kvalitní náhradou v důsledku katastrofálního stavu osvětlení, také jeden devadesátiminutový trénink týdně je pro ligové aspiranty hodně málo. "I tak jsme ale za možnost trénovat v hale Jiskry velmi vděční," uzavřel hodnocení přípravy na kvalifikaci vedoucí družstva.

V utkání s VOŠ Praha, který byl složen s mladých talentovaných hráčů, bylo v prvním setu družstvo Litomyšle lepší. Koncové zaváhání darovalo soupeři vítězství tím nejtěsnějším rozdílem. Stejná sestava ve druhém setu soupeři nedarovala nic zadarmo a srovnala stav. Po prohraném třetím setu proběhlo střídání, které se ale ukázalo nedostatečným. První sobotní zápas proti domácímu družstvu VK Ervěnice litomyšlským vůbec nevyšel a zůstala jen teoretická šance na druhé postupové místo za předpokladu vítězství nad Mnichovským Hradištěm. Po zranění nejlepšího hráče Karla Novotného v prvním setu už nepomohly ani změny ve znejistěném družstvu. Vítězství přišlo až v posledním zápase s Červeným Kostelcem, který litomyšlští přehráli 3:0. "Jsme zklamáni výsledkem, čekali jsme lepší, ale i kdyby se podařilo postoupit, nebylo by kde ligovou soutěž hrát," zhodnotil výsledek Karel Novotný a dodal: "I tak bude podle

posledních jednání pro příští sezonu těžké zajistit kvalitní tréninkové podmínky a to nejen pro A tým mužů, ale především pro mládežnické týmy, které ke svému rozvoji potřebují odpovídající podmínky a každý tréninkový výpadek se na nich nesmazatelně podepíše." V juniorské kategorii jsou dokonce dva hráči v krajském výběru. "Pokud zůstane tým pohromadě a nepřetáhne nám hráče některý z lépe zajištěných oddílů v okolí, mají na postup do ligy i oni," věří Karel Novotný starší. Proto je v současné době stěžejním problémem zajištění tréninkových hodin především pro mládežnické kategorie přímo v Litomyšli. "My dospěli - pokud to bude třeba - jsme schopni se auty dopravit do okolních vesnických tělocvičen," uvažuje Novotný mladší. Každé další zdržení opravy nosníků v Městské sportovní hale je pro tento sportovní klub, který má dva týmy na čele nejvyšších krajských soutěží a další se jich účastní, citelnou ztrátou. **-eh-**

Vrchaři bojovali ve Vysokém Mýtě

Na autodromu ve Vysokém Mýtě proběhl další závod seriálu Orlický sprint 2006 s kompletní účastí všech jezdců BMW Power Racing Teamu Litomyšl. Početní diváci sledovali výborně obsazený podnik, který v konkurenci 103 jezdců litomyšlský tým zcela ovládl.

Ve skupině N nad 2000 cm3 se nejvíce dařilo Františku Grunerovi z Trstěnice. Závod dokončil na 4. místě, když mu chyběly na třetího v pořadí pouhé tři setiny sekundy. Martin Vokas vyrovnanými jízdami dokončil závod na 6. místě a Tomáš Hajro v jízdě plných bravurních smyků skončil sedmý. Dobře zajel ve skupině N do 2000 cm3 Pavel Gruner.

Závod kategorie 7 - závodních speciálů absolvovali Karel Berger a Josef Uličný na prototypu MTX 2-03 AR. Vzhledem k tropickým podmínkám před startovní jízdou upravoval Dušan Pulkrábek program řídicí jednotky a těsně před startem se měnily měkké kopcové pneumatiky za okruhové, které se lépe vyvířaly s vedrem na autodromu. A vyplatilo se. Karel Berger vyhrál nejen svoji kategorii, ale zvítězil i absolutně, když zajel nejrychlejší časy dne! Josef Uličný si vylepšil své osobní maximum a i nadále se zlepšuje. -red-

Karel Berger na trati vysokomyštského závodu.

David Čech čeká v Doveru na svůj den

V anglickém přístavním městě Dover se od 15. července připravuje k uskutečnění svého pokusu o přeplavání kanálu La Manche tam a zpět dvacetiletý plavec Univerzity Brno David Čech. Tento opavský rodák se již za několik dní může stát vůbec prvním českým sportovcem a navíc evropským vnitrozemským plavcem, kterému se něco takového kdy podařilo.

Nejlepšího času dosáhl v roce 1987 Novozélanďan Philip Rush, který úžinu mezi Anglií a Francií přeplaval za 16 hodin a 10 minut. Přestože by David rád dosáhl stejné kvalitního výkonu, jeho hlavním cílem je kanál oběma směry opravdu přeplavat. V osobě pilota lodi Viking Princess Rega Brickella z Channel Swimming Association vidí celý realizační tým záruku opravdu odpovědného přístupu ke sportovnímu výkonu plavce i letitých zkušeností, které jsou pro optimální plavbu na moři nezbytné. "Reg patří k nejkvalitnějším pilotům na kanále. Rozhodně zvolí pro Davida ten nejlepší okamžik pro zahájení pokusu," soudí španělská rozhodčí Montserrat Tresserras, která úžinu z Francie do Anglie přeplavala v roce 1958 jako první plavec španělského království v čase 14 hodin 14 minut a svůj úspěšný pokus zopakovala o tři roky později v opačném směru. Pokus českého plavce je tu očekáván s velkým napětím. David Čech je totiž po třech letech prvním plavcem, který se rozhodl pro zdolání kanálu oběma směry. Zájem o tento sportovní počín již projevila britská média. V tomtéž tisku a rovněž v two way se pokusí uspat další česká plavkyně Yveta Hlaváčová, kterou ovšem bude doprovázet pilot jiné asociace Mike Oram. „Nejde mi o soupeření s Yvetou, o to, kdo bude rychlejší. Víím, jak je kanál vzhledem

ke studeným proudům zrádný, nejdůležitější je pro mne doplatit do Francie a zpátky," říká David. Každý, kdo se kolem kanálového plavání točí, však ví, že spolu často nesoupeří jen plavci, ale také lodivodi. A tak se pokus dvou českých sportovců, shodou okolností členů stejného oddílu, stane i zajímavým duelem dvou pilotů z konkurenčních asociací. David Čech naplaval za prvních šest dní pobytu v Doveru 120 km. Partnerem se mu v přípravě stal sedmnáctiletý plavec z Českých Budějovic Filip Pytel, který se pokusí kanál La Manche přeplavat v příštím roce. Nyní jsou již tréninkové dávky o poznání nižší, zhruba poloviční. Do místa startu dorazil též Davidův trenér pro kanál Zoltán Makai, který úžinu zdolal jako první Slovák v roce 2002 a svého českého kolegu doprovázel již při jeho prvním úspěchu v roce 2004. Úžinu

širokou 33 km přeplaval David Čech jedním směrem a tehdy jako osmnáctiletý borec byl zároveň nejmladším českým plavcem, který přeplavbu uskutečnil. Podařilo se mu to v čase 9 hodin 45 minut, čímž překonal šestnáct let starý rekord Lídy Jelínkové z Pardubic.

Svěřence trenéra Jiřího Povolného doprovázejí na cestě za uskutečněním jeho dalšího sportovního snu (vedle obětavého otce) také další sponzoři - Magistrát města Opava, Moravskoslezský kraj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a se sháněním finančních prostředků pomohl též děkan Stavební fakulty VUT Brno, kde David již druhým rokem studuje.

Držme v prvním srpnovém týdnu českému reprezentantovi palce, aby se jeho tréninková píle i nezměrná vůle zúročily a proměnily v další sportovní triumf.

Z Doveru Ivan Hudeček

největší prodejna cyklistiky a sportu v Česku

prodáváme kola nejlepších českých a světových značek AUTHOR, MERIDA, SCOTT, COLNAGO atd.
- výběr ze 300 typů kol
- test centrum kol (přijďte si vyzkoušet špičková kola)
- půjčovna kol
- kvalitní a odborný servis kol

VELKÉ LETNÍ SLEVY KOL AUTHOR 05, MERIDA 05

např. AUTHOR VISION 05 původní cena

33 990 Kč

nyní

27 990 Kč

BIKE TEST CENTRUM STRATILEK
ZVE

VELKÁ TESTOVACÍ AKCE 12-13.8.2006
19-20.8.2006

Od 11.00 Chata Maxe Švabinského Kozlov

- K dispozici více jak 20 nových kol

- Test Nordic inline bruslí

AKCE TOHOTO HORKÉHO LÉTA

- při nákupu spacího pytle > karimatka zdarma
- při nákupu stanu > ešus zdarma

oddělení Cyklo 1.patro

oddělení Sport 2.patro

www.stratilek.cz > Smetanovo nám.91 > Litomyšl > tel.: 461 615 766, 121
ul. Vrchlického 127 > Polička > tel.: 461 722 268

Lilie

Zpravodaj Města Litomyšle. Vychází 1x měsíčně, vydává Město Litomyšl. Kontaktní osoba ing. Michaela Severová, 461 653 311, severova@litomysl.cz. Redakce: Smetanovo nám. 72, Eva a Ivan Hudečkovi, tel. (zázn., fax): 465 424 448, trs@trs.cz. Články opatřené značkou a neoznačené materiály jsou dílem redakce. Příspěvky dopisovatelů mohou být otištěny pouze pod celým jménem a nemusejí vyjadřovat názory redakce. Redakce si vyhrazuje právo rozsáhlé příspěvky krátit. Předem nevyžádané materiály nevracíme. Zpravodaj neprochází jazykovou úpravou. Povoleno rMK ČRE 12017. Tisk a grafická úprava: H.R.G. Litomyšl. 4300 výtisků. Do litomyšlských domácností a integrovaných obcí zdarma, ostatní 5,- Kč.

www.litomysl.cz/lilie